

Årsberättelse 2017

Programnämnd barn och utbildning.

Beslutad av Programnämnd barn och utbildning den 7 mars 2018 §
Dokumentansvarig på politisk nivå: Programnämnd barn och utbildning
Dokumentansvarig på tjänstemannanivå: Programdirektörbarn och utbildning

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	3
2. Programdirektörens bedömning och analys	4
2.1 Programdirektörens analys av verksamhetens resultat	4
2.2 Framåtblick	5
3 Programområdets iakttagelser och resultat	8
3.1 Sammanfattande iakttagelser.....	8
3.2 Sammanfattande analys av programområdets bidrag till utveckling inom kommunens verksamhet	12
4. Programnämnd barn och utbildnings bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål.	22
4.1 Mål inom Hållbar tillväxt	23
4.2 Mål inom Människors egenmakt	31
4.3 Mål inom Barn och ungas behov.....	32
4.4 Mål inom Trygg välfärd.	38
5. Programområdets ekonomiska resultat	40
6. Analysunderlag	43
6.1 Resultat – Ekonomi	43
7. Fem år i sammandrag.....	45
8. Bilagor.....	46

1. Förslag till beslut.

Programområde Barn och utbildning redovisar ett samlat underskott på 13,2 mnkr. Resultatet exklusive AFA-medel och intraprenadernas resultat visar ett överskott på 17,2 mnkr.

Förskolenämnden redovisar överskott på 8,3 mnkr, Grundskolenämnden ett överskott på 3,1 mnkr, Gymnasienämnden ett underskott på 24,3 mnkr och Programnämnden ett underskott på 0,3 mnkr. Det ekonomiska resultat för intraprenaderna är fortsatt positivt och ingår som en del i driftnämndernas resultat.

Inväntarantalet i åldersgruppen 1-18 år kommer öka under de kommande åren vilket leder till att utbyggnadstakten fortsatt kommer vara hög. Det ställer krav på en väl fungerande lokal-försörjningsprocess.

Arbetet med den strategiska skolutvecklingen och satsningen ”Skolutveckling tillsammans - Topp 25 2025” måste nu anses vara relativt etablerat. En strategi är antagen och arbetet är strukturerat på ett sätt som dels ska främja initiativ och kreativitet ute i verksamheterna men också säkerställa styrning i riktning mot en högre måluppfyllelse.

Årets barn-, elev-, och föräldraundersökning visar på fortsatt stor nöjdhet inom förskola och skola. Resultaten ger enheterna underlag för lokala utvecklingsinsatser. Det krävs ett arbete för att fortsatt behålla den höga nivån.

En av de största utmaningarna är den framtida kompetensförsörjningen. Idag är det svårt att rekrytera vissa yrkesgrupper och det innebär arbete med att både behålla personal samtidigt som vi rekryterar personal.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till Programnämnd barn och utbildning

1. Årsberättelse 2017 för programområde barn och utbildning antas.
2. Programnämnd barn och utbildning ansöker hos Kommunstyrelsen om överföring av intraprenaders överskott och överföring av övriga ekonomiska driftresultat i enlighet med gällande spelregler för resultatföring.
3. Programnämnd barn och utbildning ansöker hos kommunstyrelsen om överföring av investeringsanslag på totalt 11,8 mnkr i enlighet med driftnämndernas beslut.
4. De nämnder som har enheter med underskott ska arbeta med åtgärder för att nå en långsiktig ekonomi i balans. Arbetet ska redovisas inom den ordinarie uppföljningsprocessen.
5. Gymnasienämnden ska i samband med den ordinarie uppföljningsprocessen under 2018 redovisa vidtagna åtgärder samt planerade åtgärder för en långsiktig ekonomi i balans.
6. Årsberättelsen 2017 överlämnas till Kommunstyrelsen för vidare hantering.

2. Programdirektörens bedömning och analys

2.1 Programdirektörens analys av verksamhetens resultat

Den samlade ekonomin inom programområdet har försämrats. Gymnasienämnden har fortsatt stora ekonomiska utmaningar även om nästan 16 mnkr hämtats hem under 2017 så återstår ett underskott motsvarande 24 mnkr. Grundskolenämndens intraprenader visar på överskott medan det finns flertalet skolor som inte är intraprenader som uppvisar ett samlat underskott på drygt 19 mnkr.

Ett fortsatt arbete kring såväl analys som åtgärder måste säkerställas för att uppnå balans i ekonomin. Inom såväl Gymnasieskolan som Grundskolan är detta planerat och i vissa delar också påbörjat. Inom Gymnasieskolan finns beslut om åtgärder fattat men effekterna får inte fullt genomslag direkt. Beslut om förändringar i resurstilldelning till vissa program har Programnämnd barn och utbildning fattat i Programplan och budget för 2018. Grundskolan har påbörjat analysarbete insatser bland annat vad gäller ekonomisk medvetenhet och ansvar hos rektorer. Förskolan redovisar ett överskott och ekonomin bedöms som god i alla delar.

Kommunstyrelseförvaltningens avdelningar som på uppdrag av Programnämnd barn och utbildning sköter bland annat hantering av tilläggsbelopp, uppföljning och stöd till skolverksamheterna har en ekonomi i balans. Modersmålsavdelningen inom Centralt skol- och välfärdsstöd uppvisar ett underskott som till stora delar beror på brister i beräkningen av avgifter. Detta är uppmärksammat och åtgärdat inför 2018.

En ny resursfördelningsmodell för förskolan är beslutad och nya riktlinjer kommer att antas under våren 2018. Arbetet med översyn av Gymnasieskolans resursfördelningsmodell ska avslutas. Arbetet med översyn av Grundskolans resursfördelningsmodell kommer att påbörjas under 2018 liksom riktlinjer för Pedagogisk omsorg. Uppföljning och analys av arbetet med tilläggsbelopp i grundskolan är påbörjat och fortsätter 2018 liksom förberedelse för överförandet av tilläggsbeloppshantering till Myndighet från förskolan.

Den stora utmaningen vad gäller ekonomin i framtiden kommer att vara de stora driftkostnadsökningar som blir resultatet av elevökningar, renovering och nybyggnation av nya skolor och förskolor. Det finns än så länge inget som tyder på någon avmattning vad gäller tillväxten i Örebro. Det är självklart positivt att kommunen uppfattas som attraktiv men det ställer också stor krav på nämndens verksamheter.

Utöver de ekonomiska målen och utmaningar kopplade till dessa bedömer nämnderna inom Programområdet att måluppfyllelsen i huvudsak är god. Förskolan har nöjda brukare, jobbar bra för att skapa en giftfri miljö och målet om kostnadsfri förskola bedöms kunna uppnås. Grundskolans betygsresultat fortsätter att vara en utmaning. Skillnaden mellan pojkar och flickor kvarstår samt skillnaden mellan olika skolor. Utvecklingsenheten, ESKA, jobbar med analysen kring detta och samarbetet kring ”Bästa skola” i samarbete med Skolverket fortsätter.

Arbetet med lokalförsörjningsplaneringen fortsätter utvecklas. Arbetet med framtagandet av funktionsprogram pågår, samspelet med Samhällsbyggnad förbättras, arbetet med Gröna förskole- och skolgårdar har strukturerats om och insatser kommer kunna påbörjas under 2018 och medel sökas från Boverket. LFA blev LFE och flyttade organisatoriskt från Kommunstyrelseförvaltningen till Samhällsbyggnad.

Myndighetsavdelningen ansvarar från och med den 8 november 2017 för den centrala antagningen till grundskolan. Verksamheten är under uppbyggnad. Arbetet med att utvärdera och analysera arbetet med tilläggsbelopp fortskrider liksom förberedelser för överförandet av tilläggsbeloppshantering för förskolan.

Avdelningen Upphandling och Uppföljning har kommit långt i sitt arbete att skapa en god struktur och systematik för sitt arbete med att bevilja tillstånd och genomföra tillsyn.

Arbetet med den strategiska skolutvecklingen och satsningen ”Skolutveckling tillsammans - Topp 25 2025” måste nu anses vara relativt etablerat. En strategi är antagen och arbetet är strukturerat på ett sätt som dels ska främja initiativ och kreativitet ute i verksamheterna men också säkerställa styrning i riktning mot en högre måluppfyllelse.

Andelen fristående aktörer fortsätter att ligga på ungefär samma nivå som tidigare år. Skolinspektionen har under året riktat skarp kritik gentemot en fristående skola som nu jobbar för att säkerställa kvalitet och komma tillrätta med bristerna.

Tillsynen över de fristående förskolorna har resulterat i ett föreläggande rörande kvalitetsbrister. Samspelet med de fristående aktörerna sker inom ramen för ”Skolutveckling tillsammans – Topp 25 2015”, genom att involveras i utvecklingsarbetet med resursfördelningsmodellerna och tilläggsbelopp. Samarbete sker också med Gymnasieskolan kring Språkinstruktionen (SPRI). Samspelet behöver fortsätta att utvecklas och de fristående verksamheterna behöver involveras på ett tydligare sätt vad gäller uppföljning, betygsresultat, likvärdighet och skolutveckling.

2.2 Framåtblick

Programområdet står inför stora utmaningar de kommande åren. Inte minst vad gäller ekonomin och då inte bara inom de nämnder som uppvisar underskott utan också vad gäller de framtida hyreskostnadsökningarna som blir följderna av den stora om- och nybyggnationen. Det kommer att krävas åtgärder både på kort och lång sikt. Arbetet med resursfördelningsmodeller är ett kontinuerligt arbete inom programområdet. Det är viktigt att resursfördelningsmodellerna förankras med såväl den kommunala verksamheten som med fristående aktörer.

En av de största utmaningarna är den framtida kompetensförsörjningen. Redan idag är det svårt att rekrytera vissa yrkesgrupper och det innefattar att både behålla personal och rekrytera personal. Vi kommer att behöva samarbeta med andra för att hitta nya och framgångsrika sätt att rekrytera. Arbetet för att bredda kompetensförsörjningen innebär att vi behöver se på vem och vilka vi rekryterar på ett annat sätt än vi gör i dag. Satsningar på att erbjuda kompetenshöjande insatser och vidareutbildning av redan anställda måste öka. Här behöver samarbete ske mellan programområdet, Kommunstyrelseförvaltningens HR-avdelning, aktörer inom vuxenutbildningen samt Universitetet.

Arbetet med den strategiska skolutvecklingen och ”Skolutveckling tillsammans - Topp 25-2025” ska vara den enskilt viktigaste frågan för nämnden framöver. Örebro ska vara en skolkommun i framkant där människor väljer att leva och bo just för att skolan här ger barn och unga de bästa förutsättningarna för framtiden. Nu finns en strategi, utvecklingsmedel är avsatt och nu ska arbetet inriktas på att kommunicera, förankra och säkerställa såväl långsiktighet, uthållighet och resultat utifrån den höga målsättningen som har satts för arbetet. De första analyserna kommer att kunna börja göras under hösten 2018.

Den största skyddsfaktorn för ungdomar är en avslutad gymnasieskola. Arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret har förstärkts med arbetsmarknadsinsatser, möjlighet till utbildning på flera sätt och under längre tid än vad gymnasieskolan kan erbjuda. Arbetet har under året utvecklats väl. Målet måste vara att den som lämnar gymnasieskolan ska göra det till arbete eller vidare studier oavsett betygsresultat. Här behöver nu samarbetet med fler aktörer säkerställas så som Socialtjänsten, Funktionshindrade, Regionen, Arbetsförmedlingen och Arbetsgivare. Ansvaret åligger inte enbart skolan utan samhället i stort och alla dess aktörer.

Antalet nyanlända kommer att vara fortsatt stort de kommande åren. Utveckling av mottagandet och säkerställandet av utredning och snabb skolplacering måste ske. Modersmål och studiehandledning är viktig för elevernas resultat och detta arbete ska fortsätta att utvecklas inte minst vad gäller digitala alternativ och komplement. Samarbete med Regionen har diskuterats och ett stort intresse finns som vi nu behöver börja konkretisera och verkställa.

Barn- och elevantalet ökar kraftigt under de närmaste åren. Nya lokaler behöver skapas samtidigt som flera befintliga lokaler behöver genomgå upprustning. Stor flexibilitet krävs av verksamheten för att hantera detta och arbetet med en effektiv lokalförsörjningsprocess måste fortsätta. Nämnden har kommit långt men mer kan göras. Samarbetet mellan Programnämnden, Samhällsbyggnad och de kommunala bolagen har utvecklats väl och nu ska rutiner fastställas för beställning, samarbete och uppföljning. Frågan om evakuering vid om- och nybyggnation måste lösas mer hållbart framöver liksom att se över hyresersättningsmodellen till fristående verksamhet.

Sammanfattningsvis finns goda förutsättningar för att lyckas med alla utmaningar. Med siktet inställt på framtiden och en vilja att lyckas kommer Örebros samlade skolverksamhet, såväl kommunala som fristående, att stå som garant för en del i att utveckla ett långsiktigt och hållbart samhälle. Ett samhälle där alla har en plats och en tillhörighet och som fortsätter bidra ytterligare till framtiden och en hållbar stad. Programnämnden behöver dock göra en del justeringar i det kommande uppföljnings och analysarbete för att säkerställa att utvecklingen går i rätt riktning. Det handlar om att:

- Följa upp, analysera och värdera pågående kompetensförsörjningsarbete och vad de insatser vi gör och har gjort, har bidragit till vad gäller såväl minskade barngrupper i förskolan, färre medarbetare/chef, fokus på läraruppdraget och nyttjandet av fler kompetenser i förskola och skola.
- Digitaliseringsarbetet är i full gång såväl ute i klassrummet, i förskolan som på mer övergripande nivå vad handlar om e-tjänster och systemstöd. Hur påverkar det måluppfyllelse, möjligheten till bättre stöd till elever samt bättre kommunikation med vårdnadshavare.

- Hur väl lyckas vi med att skapa en helt giftfri miljö, hur långt har vi kommit och hur väl jobbar vi med att implementera vår strävan också hos de fristående aktörerna?
- Är förskolan och skolan helt kostnadsfria nu. Om inte, vad är kvar att jobba med och vilka blev konsekvenserna av detta. Ökade likvärdigheten och möjligheten för alla att kunna delta i aktiviteter och vilka eventuella begränsningar skapades.
- Betygsresultaten måste fortsatt analyseras och värderas så att rätt åtgärder planeras och genomförs.
- Arbetet med att tydliggöra styrkedjan, skapa tillitsfull styrning och ledning och fokusera på rektors chefs- och ledarskap samt hur såväl lag och förordning som kommunala styrsystem påverkar rektors roll, uppdrag och möjlighet att lägga fokus på det pedagogiska ledarskapet.
- Hur väl förbereder vi våra barn och unga för det kommande yrkeslivet? När allt inte går som på räls, vilka alternativa handlingsvägar finns? Arbetsmarknadskunskap i skolan behöver analysera och utvärderas utifrån perspektivet att fler ska klara gymnasieskolan.
- Elevhälsan behöver få en mer central roll i skolan. Yrkesgrupper inom elevhälsan behöver få ett bättre sammanhang kopplat till profession. Styrning och ledning behöver stärkas för att säkerställa likvärdighet. Samtidigt ska arbetet bedrivas nära eleverna och i samspel med lärare men också i samspel med andra aktörer. Här behöver Programnämnden staka ut vägen för arbetet.

Under de kommande åren ska nämnden genom en tydligare uppföljning och analys kunna skapa sig betydligt bättre kunskap om hur verksamheten utvecklas, vad och vilka insatser som behöver vidtas och hur vi bygger och skapar goda samspel och samarbeten för alla barn och elevers bästa. Och, därmed skapa förutsättningar för alla utförare att kunna bedriva god verksamhet där alla kommer att lyckas.

3 Programområdets iakttagelser och resultat

3.1 Sammanfattande iakttagelser

Nedan sammanfattas nämndens bidrag till utveckling inom de av kommunens verksamhetsmål som är relevanta för nämnden, d.v.s. där nämnden tilldelats indikatorer och/eller utvecklingsuppdrag. Positiva iakttagelser kan vara framgångsfaktorer (sätt vi arbetar på), styrkor (förutsättningar) eller starka resultat. I kolumnen förbättringsområden lyfter nämnden sådana områden där utveckling bör ske för att nå bättre måluppfyllelse och utveckling.

Nämnden redovisar också sitt resultat över i vilken utsträckning åtagandet att bidra till utveckling inom kommunens verksamhetsmål förväntas uppfyllas. De varianter som finns att välja mellan är: delvis, i hög utsträckning och helt.

Aktuella mål för Programområde barn och utbildning	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden	Nämndens resultat är att åtagandet uppfylls
Förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden	<p>Tillgodoser förskoleplats inom fyra månader så att vårdnadshavarna kan ta ett jobb eller studera.</p> <p>Samverkan med arbetsmarknadskunskap i skolan bidrar till att öka kunskapen om arbetsmarknaden hos eleverna och vikten av att välja utbildning och komma närmare en anställning.</p>	<p>Införande av digitala närvaroscheman bidrar till bättre planeringsmöjligheter och ökad flexibilitet för verksamheterna.</p> <p>Öka andelen elever som når behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram och samtidigt utveckla samarbete kring studie- och yrkesvägledning inom grund- och gymnasieskolan.</p>	I hög utsträckning
Ekologiskt hållbar kommun	Förskolan och grundskolan följer beslutad handlingsplan för en giftfri miljö vilket innebär minskad klimatpåverkan.	<p>Ett utökat utbud av giftfritt material och utrustning att införskaffa via inköpsportalen för att ytterligare kunna fullgöra handlingsplanen.</p> <p>Ökat stöd kring mätningen av klimatmålen i klimatstrategin.</p>	Helt

Aktuella mål för Programområde barn och utbildning	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden	Nämndens resultat är att åtagandet uppfylls
Tillgänglighet/digitalisering	<p>Stor vetskap hos vårdnadshavare om Unikum som kommunikationsplattform.</p> <p>E-tjänst för skolansökan och systemstöd för placeringar och beräkningar.</p>	<p>Tillgodose och säkerställa användandet av Unikum i verksamheterna.</p> <p>Systemstöd för skolansökan i grundskolan.</p>	I hög utsträckning
Attraktiv arbetsgivare	<p>Minskade ansvarsområden för rektorer ger ökade möjligheter till pedagogiskt ledarskap.</p> <p>Permanentat förstelärarskap leder till ökat kollegialt lärande och fler karriärvägar.</p>	<p>En fördjupad analys kring indikatorn medarbetare per chef.</p> <p>Öka andelen behöriga lärare</p>	I hög utsträckning
Effektivt lokalnyttjande	<p>Arbetet med Funktionsprogram, om hur framtida förskole- och skollokaler och deras gårdar ska vara utformade är inne i slutskedet.</p> <p>Riktlinjer för skolplacering möjliggör långsiktig planering av utbyggnad av skollokaler.</p>	<p>Samordna undervisning för effektivare schemaläggning i lokaler.</p> <p>Långsiktig planering av behov utifrån de möjligheter de nya riktlinjerna för skolplaceringar ger.</p>	I hög utsträckning
Långsiktig och hållbar ekonomi	<p>Omställningskostnader leder till framtida minskning av personalkostnader.</p> <p>Det finns ekonomisk medvetenhet hos chefer</p> <p>Resursfördelningsmodellerna är levande dokument och ses kontinuerligt över så att resursfördelningen svarar mot de behov som finns hos barn och elever</p>	<p>Digitalt stöd, utveckla uppföljningsverktygen så att det blir enkelt och en naturlig del i ledarskapet.</p> <p>Tydliggöra hanteringen av tilläggsbelopp så chefer är känner sig trygga och kan planera sin verksamhet.</p> <p>Fortsatt arbetet med effektiviseringar och kostnadsreducerande åtgärder.</p>	I hög utsträckning

Aktuella mål för Programområde barn och utbildning	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden	Nämndens resultat är att åtagandet uppfylls
Medborgarnas inflytande och påverkan	<p>En god dialog med medborgarna kring beslut om förändring av anvisningsskola för Vivalla skolans elever och vid införande av kostnadsfri förskola</p> <p>Det interna elevdemokratiska arbetet på gymnasieskolorna fungerar mycket väl.</p>	<p>Förbättra dialogen mellan Grundskolenämnd och Programnämnd för att tidsmässigt planera medborgardialoger.</p> <p>Formerna för dialog mellan politiker och elever behöver utvecklas.</p>	I hög utsträckning
Respekt för lika värde och mänskliga rättigheter	<p>Förskolecheferna har fokuserat på det normkritiska förhållningssättet och värdegrundsarbetet.</p> <p>Sveaskolan har påbörjat ett arbete med att HBTQ-diplomeras.</p> <p>Utbildningsinsats gällande hedersrelaterat våld och förtryck har genomförts för alla gymnasieskolor och förvaltningsledning med gott resultat.</p>	<p>På förvaltningsnivå hitta former för att ytterligare genderbudgetanalyser ska kunna genomföras</p> <p>Harmonisera nämndens mål med skolans värdegrundsuppdrag.</p>	I hög utsträckning
Förutsättningar att klara kunskapsmålen	<p>I ”Skolutveckling tillsammans - Topp 25 2025” finns ett strategidokument, dialogmöten har genomförts en utvärdering för 2017.</p> <p>Skolorna arbetar aktivt med resultat analys och bedömning för och av lärande, BFL</p> <p>Stabila kunskapsresultat i åk 9 framförallt med några enheter som gjort stora framsteg.</p> <p>Utvecklingsarbete för att underlätta övergång från förskola till förskoleklass, fritidshem.</p>	<p>Öka andelen behöriga förskollärare och lärare inom förskola och skola.</p> <p>Fortsatt arbeta så att fler elever från grundskolan blir behöriga till gymnasieskolan och att fler elever når en gymnasieexamen.</p> <p>Öka möjligheterna för elever som lämnar gymnasieskolan utan fullständiga betyg att fortsätta studera genom att skapa bra övergång till Vuxenutbildning och stärka samarbetet.</p>	I hög utsträckning

Aktuella mål för Programområde barn och utbildning	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden	Nämndens resultat är att åtagandet uppfylls
Pedagogisk, omsorgsfull och trygg förskola	Vårdnadshavarna är fortsatt mycket nöjda med den verksamhet som bedrivs på barnet förskola.	Fortsätta verka för att minska barngrupper och organisera verksamheten så att barnens pedagogiska behov tillgodoses.	Helt
Kompensation för barns ojämlika uppväxtvillkor	Implementering av riktlinjerna för kostnadsfri förskola, skola och fritidshem har fortgått under året. Elevhälsoteamen inom gymnasieskolan arbetar hälsofrämjande, förebyggande och kompensatoriskt.	Utvärdera och analysera effekterna av införandet av riktlinjerna för en kostnadsfri förskola. Öka kompetensen inom Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar för medarbetare	I hög utsträckning
Trygg och säker kommun	Fortsatt goda resultat avseende upplevd trygghet i förskolan och skolan.	Tillgodose och säkerställa kommunikationen med vårdnadshavare. Analysera barn- och elevhälsoarbetet på huvudmannanivå för att identifiera utvecklingsområden och främja samverkan kring barns och elevers lärande, hälsa och utveckling. Högre svarsfrekvens eftersträvas i gymnasieskolans CMA enkät	I hög utsträckning

3.2 Sammanfattande analys av programområdets bidrag till utveckling inom kommunens verksamhet

Avsnittet sammanfattar programområdets bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål och utgör en sammanfattning av programplanens uppdrag inom områdets kärnverksamheter.

Hållbar tillväxt

Mål: Invånarna i Örebro ska ha goda förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden och fler ska ha ett arbete.

Vidtagna åtgärder och effekter

Tillgodoser vårdnadshavare med förskoleplats inom fyra månader så att de kan ta ett jobb eller studera. Kommunen erbjuder också omsorg på obekvämtid.

Samarbetet med Handelskammaren kring projektet Arbetsmarknadskunskap i skolan har fungerat mycket bra och det är en stor nöjdhet inom rektorsgruppen som också delas av studie- och yrkesvägledarorganisationen. Avtalet med Handelskammaren är förlängt fram till 2020.

Analys av samband mellan åtgärder och effekter

Förskolan är flexibel utifrån att man möter föräldrarnas behov av omsorg under dygnets alla timmar. För att kunna möta vårdnadshavarnas behov av omsorg krävs hög flexibilitet och tätt samarbete mellan chefer, köhandläggare och lokalplanerare samt vid personalplanering.

Samarbetet kring Arbetsmarknadskunskap i skolan har visat sig leda till fler välgrundade val till gymnasieskolan och för fortsatta studier respektive yrkesval efter avslutad gymnasieutbildning.

Det behövs samarbete mellan skolan och hemmet inför elevernas val till gymnasieskolan för att minska omvalen när eleven har börjat gymnasieskolan. Genom ökad förståelse och arbetsmarknadskunskap så finns förhoppningen om minskade omval och bättre förutsättningar att i framtiden komma in på arbetsmarknaden samt att fler väljer yrkesinriktade program som i hög utsträckning leder till arbete efter avslutad gymnasieutbildning.

Planerade förbättringsåtgärder

Införande av ett digitalt närvaroschema bidrar till att synliggöra det behov av omsorg som finns, vilket leder till att verksamheterna lättare kan arbeta med personalplanering och ökad flexibilitet.

Inom grundskolan och gymnasieskolan fortsätter samarbetet med Handelskammaren kring projektet Arbetsmarknadskunskap och utveckling kopplad till SYV-organisationen.

En marknadsföringsinsats samt förstärkt samarbete med branscherna har inletts för att öka attraktiviteten på yrkesprogrammen då en stor andel av eleverna som läser högskoleförberedande programmen inte läser vidare efter gymnasieskolan. För en del av dessa elever hade det varit mer lämpligt att läsa ett yrkesprogram för att ha större möjligheter att snabbare komma in på arbetsmarknaden.

Mål: Örebro kommun ska vara en ekologisk hållbar kommun.

Vidtagna åtgärder och effekter

Chefer inom förskolor och skolor verkar för giftfri miljö och följer handlingsplanen för giftfri miljö.

Analys av samband mellan åtgärder och effekter

Genom att verka för en giftfri miljö bidrar förskolor och skolor till minskad klimatpåverkan och förutsättningar för en god hälsa hos både barn och personal förbättras.

Planerade förbättringsåtgärder

Fortsätta att följa handlingsplanen för giftfri miljö och att se till att förskolor och skolor följer klimatstrategin.

Mätningen av de olika klimatmålen i klimatstrategin är både resurs- och tidskrävande. Det finns en önskan om ett stöd i denna del av klimatstrategin.

Öka utbudet i inköpsportalen så att det finns ett större utbud av giftfritt material och utrustning för förskolor och skolor att införskaffa via inköpsportalen.

Mål: Det ska vara enkelt för medborgare och företag att få kontakt med kommunen, och utbud av e-tjänster ska öka

Vidtagna åtgärder och effekter

Inom den kommunala förskolan, grundskolan och gymnasieskolan har satsningen "Digitalt först" påbörjats. Ett antal utvecklingsområden med digitala förtecken har identifierats. Dessa tillsammans med pågående och planerade aktiviteter ska fungera som underlag för en framtida handlingsplan. Exempel på aktiviteter är digitalt schema/närvaro och digitalt säkra prov.

Unikum som kommunikationsplattform har ökat stödet till personalen som utbildats i användandet av plattformen. Kommunikationsplattformen ökar vårdnadshavarnas möjlighet till samverkan och kommunikation samt skapar en likvärdighet då alla förskolor använder samma verktyg.

Analys av samband mellan åtgärder och effekter

Närvaroschema i förskolan ska vara implementerat från och med 2018. Det kommer att underlätta för vårdnadshavare som digitalt hanterar schemat för sitt barns tid i förskolan.

För verksamheten innebär det att synliggöra behov och lättare kunna arbeta med personalplanering vilket leder till ökad flexibilitet.

Planerade förbättringsåtgärder

För att främja vårdnadshavares möjlighet att lämna önskemål om skolplacering i förskoleklass och grundskolan och för att säkerställa en likvärdig och rättvis hantering av skolplaceringar har nya riktlinjer för skolplacering tagits fram. En central antagning för grundskolan kommer effektivisera och tydliggöra skolplaceringshanteringen.

För att få önskade effekter av arbetet med digitalisering krävs forum för informationskartläggning, förvaltningsstyrning och genomtänkt systemarkitektur. Respektive förvaltningen kommer att ta fram handlingsplaner kopplad till Örebro beslutade digitaliseringsstrategi.

Fortsatt utveckling kring Unikum som kommunikationsplattform för ytterligare möjligheter till samverkan med vårdnadshavare och personal.

Mål: Örebro kommun ska nyttja sina lokaler på ett effektivt sätt

Vidtagna åtgärder och effekter

Arbetet med lokalförsörjningsplanering sker utifrån ett mer långsiktigt perspektiv än tidigare. Planeringen är baserad på befolkningsprognoser och är ett levande material som följs upp kontinuerligt då prognoser kan förändras under planperioden.

Nya riktlinjer för skolplacering med tillhörande systemstöd innebär ökade möjligheter till långsiktig, flexibel och behovsanpassad planering av nybyggnationer och utbyggnader. Fokus kommer att kunna ligga på medborgarna och deras behov av skolplatser snarare än på enskilda skolor.

Rutiner för översyn och att fastställa varje skolenhets maxkapacitet som parameter i systemstödet för skolplaceringar skapar bättre förutsättningar till planering.

Analys av samband mellan åtgärder och effekter

Det längre planeringsperspektivet är ett led i att analysen av kommande lokalbehov blir långsiktigare och bidrar till effektivare lokalutnyttjande över tid. Det gör att vi säkrare och mer långsiktigt kan möta medborgarnas behov av förskole- och skolplatser.

Samarbetet med programområde Samhällsbyggnad fungerar väl men kan fortsatt utvecklas. För att göra processer inom lokalplaneringen smidigare har det hållits tre workshops under hösten med politiker och tjänstemän från båda programområdena där frågor lyfts, diskuteras och förhoppningsvis leda fram till en större samsyn.

Planerade förbättringsåtgärder

Arbetet med Funktionsprogram, om hur framtida förskole- och skollokaler och deras gårdar ska vara utformade, ska slutföras under första halvåret 2018. Ett funktionsprogram utifrån föreningslivets behov av idrottslokaler tas fram av Kultur- och fritidsförvaltningen och ska synkroniseras med de behov skolan har av idrottshallar.

Tillgänglighet för det civila samhället till skolans lokaler innebär också särskilda anpassningsåtgärder, framförallt brandsäkerhet, lås och larm. Idrottshallar bör heller inte byggas enbart för skolans behov utan också ta hänsyn till behovet för föreningslivet. Detta kan också gälla fritidsgårdar som samlokaliseras tillsammans i skolans lokaler. Frågan om skolbibliotek bör samordnas med behov av stadsdelsbibliotek.

Samordna undervisningen för effektivare schemaläggning i lokalerna.

Mål: Örebro kommuns ekonomi ska vara långsiktig och hållbar

Vidtagna åtgärder och effekter

Programområde Barn och utbildning redovisar ett samlat underskott på totalt 13,2 mnkr. Resultatet exklusive AFA-medel och intraprenadernas resultat visar ett överskott på 17,2 mnkr. I nämnderna pågår ett ständigt arbete med att utveckla och effektivisera verksamheten för att möta skollagens krav men också för en ekonomi i balans.

Det pågår arbete med revidering och översyner av resursfördelningsmodellerna för pedagogisk omsorg, grundskolan och gymnasieskolan för att modellerna ska vara kompensatorisk och att dess träffsäkerhet ska öka. Det vill säga att resurser i större utsträckning fördelas till de barn/elever som har större behov än andra. Programnämnd barn och utbildning fattade beslut om en reviderad resursfördelningsmodell för förskolan inför

Arbetet med Funktionsprogram, om hur framtida förskole- och skollokaler och deras gårdar ska vara utformade slutförs under första halvåret 2018.

Beslut om ny organisatorisk tillhörighet för kommungemensam kostorganisation för programområde Barn och utbildning och Social välfärd. Den ska organisatoriskt tillhöra Grundskolenämnden.

Analys av samband mellan åtgärder och effekter

Funktionsprogrammet för förskole -och skollokaler och deras gårdar bidrar till att kommunen blir tydligare och mer effektiv gentemot fastighetsägaren i sin beställning av nya och ombyggda förskolor och skolor som leder till effektivare och billigare lokalutnyttjande.

En kommungemensam kostorganisation för programområdena innebär att det nu finns möjligheter att effektivisera nuvarande kostorganisation genom att arbeta på samma sätt med logistik, kompetens hos personal, avtalstrohet och att också minska variationer i produktionskostnad.

Det pågående arbetet med revidering och översyn av resursfördelningsmodellerna syftar till att utveckla och förbättra befintliga modeller som ska ge förutsättningar för likvärdighet och ökad måluppfyllelse.

Planerade förbättringsåtgärder

Arbete med att få en långsiktigt hållbar ekonomi i balans inom programområde barn och utbildning och samtliga driftsnämnder måste fortsätta. Vi behöver utveckla:

- Ett mer likvärdigt arbetssätt vid framtagande av bland annat prognoser inom programområdet.
- Öka medvetenheten, begripligheten, förståelsen och kompetensen om resursfördelningsmodellerna i organisationen och arbetet med ekonomi på alla nivåer.
- Förenkla och förbättra för chefers möjligheter att följa upp sin ekonomi genom utvecklande av ekonomi- och stödsystem.
- Resursfördelningsmodellerna är levande dokument som kontinuerligt ses över så att resursfördelningen svarar mot de behov som finns hos barn och elever.
- Tydliggöra rutiner i processen vid nybyggnation, gränsdragning av vilka kostnader som ska belasta driftnämnd- eller programnämnds nivå.

Fortsätta det kontinuerliga arbetet med att se över och eventuellt revidera resursfördelningsmodellerna så att träffsäkerheten ökar och leder till likvärdiga förutsättningar för barn och elever och en ökad måluppfyllelse.

Människors egenmakt

Mål: Medborgarnas möjlighet till inflytande och påverkan inför politiska beslut ska vara god

Vidtagna åtgärder och effekter

Pågående dialoger med vårdnadshavarna vid beslut som fattas av nämnder, ett exempel är vid införande av riktlinjer av kostnadsfri förskola, skola och fritidshem.

Det interna elevdemokratiska arbetet på gymnasieskolorna fungerar mycket väl

Analys av samband mellan åtgärder och effekter

Det är viktigt med tydlig kommunikation och att den genomförs i rätt skede i de olika processerna så att medborgaren känner sig insatt och ges möjlighet till förståelse inför de beslut som fattas i nämnd.

Alla yrkesprogram har programråd som idag fungerar mycket bra. I programråden är branscherna representerade för att kvalitetssäkra utbildningen och att ge viktig input och fungera som en dialogpartner för skolutveckling.

Planerade förbättringsåtgärder

Det är en avvägning i vilket skede som information ska ges till medborgarna för att säkerställa att rätt information ges. Fortsatt medverkan till dialog vid beslut i nämnd.

Förvaltningen måste också utveckla forum för dialog med elevkårerna inom gymnasieskolan, för att få en bild av elevdemokratiarbetet ute på skolorna. Genom ett sådant forum kan också eleverna direkt vara med och påverka skolutvecklingsinsatserna i Örebro.

Barn och unga

Mål: Alla elever i grund- och gymnasieskolan ska ges förutsättningar att klara kunskapsmålen

Vidtagna åtgärder och effekter

Arbetet fortsätter med trygghet och studieron i syfte att ge alla elever bättre förutsättningar att klara kunskapsmålen. Fortsatt höga värden avseende tryggheten i både förskola och skola. Grund- och gymnasieskolans värden har förändrats något mellan åren men ligger fortsatt kvar runt 90 procent.

Den prioriterade långsiktiga satsningen på skolutvecklingsarbetet, Skolutveckling tillsammans - ”Skolutveckling tillsammans - Topp 25 2025”, som syftar till att öka måluppfyllelsen i Örebro kommun har under året fått en tydlig strategi och en stabil struktur. Satsningen prövas kontinuerligt mot programområdets identifierade utvecklingsområden för att säkerställa en enad riktning på all skolutveckling. Det finns en rapport om utvärdering av arbetet med Skolutveckling tillsammans Topp 25 2025 under år 2017 som beskriver de olika aktiviteter som har genomförts och de satsningar som har beviljats medel under år 2017. I rapporten finns också det planerade arbetet under år 2018, se bilaga 1. Pågående samordning av Kommunstyrelseförvaltningens skolrelaterade avdelningar ska ytterligare säkra likvärdigheten och rättssäkerheten för alla kommunens barn och elever oavsett skolform och huvudman. Det ska bidra till att ge alla elever likvärdiga förutsättningar och att öka måluppfyllelsen.

Vårterminens kunskapsresultat inom grundskolan visar på en blandning av både höjda och sänkta resultat. Liksom tidigare år finns skillnader mellan skolor men också skillnad beroende på kön. Inom Grundskolenämnden kommer förvaltningen tillsammans med den nystartade enheten för systematiskt kvalitetsarbete, ESKA, att påbörja ett arbete med att analysera årets resultat. Den förväntade effekten är att skillnaderna ska minska mellan och inom skolor och även avseende kön.

Kommunen deltar fortsatt i projektet Arbetsmarknadskunskap i skolan som leds av Handelskammaren. Den utvärdering som är genomförd visar genomgående på positiva resultat och att verksamheten är efterfrågad av samtliga skolor och elever. Handelskammaren har besökt skolorna för att undervisa eleverna i arbetsmarknadskunskap och också deltagit vid föräldramöten. Att kommunen deltar i projektet kommer att bidra till att eleverna får kunskap om arbetsmarknaden, vikten av utbildning och närmar sig arbetsmarknaden och en framtida anställning.

Det kommer att ställas krav på utvecklingen av nya undervisningsformer för att bättre individanpassa utbildningen utifrån individens behov. Detta i syfte att eleverna ska komma närmare arbetsmarknaden och en framtida anställning.

För att ge pedagoger bättre förutsättningar att fokusera på sitt grunduppdrag och bidra till en ökad vuxennärvaro med relevant kompetens som ska skapa större trygghet på skolorna har Centralt skol- och välfärdsstöd startat inkluderingsprojektet Ingången samt en introduktionsutbildning för icke pedagogiskt utbildad skolpersonal.

Analys av samband mellan åtgärder och effekter

Satsningen ”Skolutveckling tillsammans - Topp 25 2025” är långsiktig, omfattande och kräva uthållighet. Utmaningen ligger i att fortlöpande tillföra verksamheten energi och att samtidigt behålla fokus på det långsiktiga målet, ökad måluppfyllelse. Effekterna av arbetet med att skapa trygghet och studiero för ökad måluppfyllelse är i stort sett oförändrat. Ökade effekter förutsätter ett parallellt arbete med kompetensförsörjning både vad gäller pedagoger och andra kompetenser med relevant utbildning. Arbetsmarknadskunskap och Ingången är exempel på satsningar som syftar till att skapa trygghet och framtidstro hos eleverna.

Planerade förbättringsåtgärder

Inom Förskolenämnden fortsätter förvaltningen arbetet med att vidareutveckla arbetet kring kunskaps- och undervisningsbegreppet i förskolan.

Vad gäller resultatanalys så var detta ett tydligt uppdrag till verksamhetscheferna, rektorerna och lärarna att analysera vidare i respektive skolenhets systematiska kvalitetsarbete. Många förstelärare hade resultatanalys som särskilt uppdrag ute på skolorna.

Ökade satsningar på framför allt kompetensförsörjning, arbetsmiljö, ökad vuxennärvaro, tidiga insatser, integration och inkludering. Verksamheterna arbetar också på att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet samt metoder och förhållningssätt.

Samtliga verksamheter ska fortsätta bidra till ”Skolutveckling tillsammans Topp 25”

Mål: Förskolan ska vara en omsorgsfull och trygg plats för barnen, med god pedagogisk verksamhet

Vidtagna åtgärder och effekter

Den kommunala förskolan har fortsatt arbetet med att säkra personaltäteten i barngrupperna. Personaliteten för 2017 uppgår till 5,3 barn per årsarbetare att jämföra med 5,2 som det var 2016. En anledning till att en ökning uteblivit är beviljade av statsbidrag och att indikatorn därför kan vara svår att nå.

Arbetet med att implementera riktlinjerna för barn och elevhälsa har genomförts genom bland en Workshop med förskolechefer, specialpedagoger och psykologer. Det för att stärka arbetet kring barnhälsoarbetet i förskolan och främja samverkan kring barn lärande hälsa och utveckling

Förskolan har fortsatt goda resultat i medarbetarenkäten. Resultaten analyseras och utifrån det pågår arbetet med att skapa goda förutsättningar för att personal ska trivas och mår bra. Det förväntas i sin tur bidra till att barnen vistas i en trygg och god miljö.

Lärgrupperna för det kollegiala lärandet har fokuserat på det normkritiska förhållningssättet och värdegrundsarbetet och förväntas leda till att förskolan motverkar traditionella könsmonster och könsroller. Dessa lärgrupper har också bidragit till att det projektinriktade arbetssättet har stärkts och ökad kvaliteten på det systematiska kvalitetsarbetet.

Analys av samband mellan åtgärder och effekter

Brugarundersökningen visar på både höga och stigande resultat i kommunal och fristående förskola. Resultaten analyseras på enhetsnivå för att vid behov kunna möta upp med åtgärder för att även fortsättningsvis kunna erbjuda vårdnadshavarna en pedagogisk, omsorgsfull och trygg förskola.

Ett antal utvecklingsområden har identifierats inom ramen för satsningen ”Digital först”. Det är utvecklandet av Unikum som kommunikationsplattform och införande av ett digitalt närvaroschema. Det förväntas bidra till ökad samverkan mellan personal och vårdnadshavare.

Ett aktivt kompetensförsörjningsarbete fortsätter och är kopplat till kompetensförsörjningsplanen. En analys ska genomföras av aktiviteter som genomförts för att se vilken effekt som kan ses i nuläget eller som kommer att kunna ge framtida effekter.

Om målsättningen även fortsättningsvis ska vara att personaltätheten i förskolan ska öka eller bibehållas finns behov av att kommunala medel tillförs när statsbidragen för det ändamålet minskar.

Planerade förbättringsåtgärder

Fortsätta verka för att minska barngrupper och organisera verksamheten så att barnens pedagogiska behov tillgodoses och med en ökad personaltäthet.

Säkerställa att varje barn får det stöd som barnets speciella behov kräver inom ramen för tilläggsbeloppet.

För att möta vårdnadshavarnas behov av omsorg på obekvämt arbetstid ställs det krav på flexibilitet och samarbetsåtgärder inom kommunen.

Arbetet med att tydligare fokusera på bland annat undervisningsbegreppet i förskolan är påbörjat och fortsätter. Likaså fortsätter planeringsarbetet inför förväntad implementering av ny läroplan i förskolan under 2018.

Mål: Barn ska kompenseras för ojämlika uppväxtvillkor

Vidtagna åtgärder och effekter

Kommunen har ett ansvar för att kompensera för barns ojämlika villkor och ska verka kompensatoriskt för barn i ekonomiskt utsatta hushåll. Det sker genom riktlinjer för en kostnadsfri förskola, skola och fritidshem.

Resursfördelningsmodellerna innehåller en kompensatorisk del som syftar till att kompensera för barn och elevers olika förutsättningar och samtidigt ge skolan möjlighet att utvecklas och möta barn och elevers olika behov.

Analys av samband mellan åtgärder och effekter

Implementering av riktlinjer för kostnadsfri förskola och skola och fritidshem har fortgått under året och de önskade effekterna är att skapa en likvärdig verksamhet där barn och elever i utsatta familjer inte ska belastas av dolda kostnader.

Att eleverna garanteras en kulturupplevelse bidrar till att alla elever på lika villkor får tillgång till att uppleva kultur och att det också ska väcka nyfikenhet och intresse att fortsätta ta del av detta.

En revidering av resursfördelningsmodellen för förskolan genomförs från och med 2018 med större fokus på socioekonomiska faktorer som ska öka träffsäkerheten och leda till likvärdiga förutsättningar för barnen i förskolan och till ökad måluppfyllelse.

Planerade förbättringsåtgärder

Utvärdering av riktlinjerna för kostnadsfri förskola, skola och fritidshem kommer att genomföras under våren 2018 för att säkerställa att arbetet nu sker, påvisa eventuella svårigheter eller utmaningar vilket i sin tur kan leda till en revidering av riktlinjerna eller andra åtgärder.

Samarbetet behöver utvecklas vid studieövergångar, när barn och elever byter från förskola, fritidshem, grundskola och gymnasieskola, så att så mycket information som möjligt följer med. Det gäller både de som lämnar men också de som tar emot och har stor påverkan på måluppfyllelsen.

Uppföljning av hur Grundskolenämnden använder strukturtilldelningen för att möjliggöra att fler elever når kunskapsmålen i skolan.

Uppföljning och uppdatering av nämndens styrdokument; riktlinjer och resursfördelningsmodeller arbetas in som en återkommande del i årsplaneringar vilket bidrar till kvalitetssäkring och funktionalitet.

Trygg välfärd

Mål: Örebro kommun ska vara en trygg och säker kommun att bo, leva och verka i

Vidtagna åtgärder och effekter

Utifrån uppdraget att familjecentralerna ska utvecklas har familjecentralerna påbörjat en plan för språk- och läsfrämjande arbete tillsammans med Stadsbiblioteket och Regionbiblioteket. Pedagogerna har kompetensutvecklats inom ämnet. Målet är att skapa goda förutsättningar för språkutveckling hos barnen så att de når måluppfyllelsen i skolan.

Fortsatt höga värden avseende tryggheten i både förskola och skola. Grund- och gymnasieskolans värden har förändrats något mellan åren men ligger fortsatt kvar runt 90 procent nöjdhet.

Svarsfrekvensen i gymnasieskolans brukarundersökning var mycket låg. I den undersökning som Sveriges kommuner och landsting, SKL, genomfört var svarsfrekvensen högre och också den upplevda tryggheten. SKL anser att Örebro kommun har en väldigt bra siffra på tryggheten för att vara en så stor kommun.

Analys av samband mellan åtgärder och effekter

Resultaten ger förskolor och skolor förutsättning att analysera resultaten på enhetsnivå och säkerställa barn och elevers trygghet. Genom tydlig hantering av kränkande behandling i förskola och skola kommer det skapas en tryggare verksamhet för barn och elever. Trygghetsarbetet är en del i det systematiska kvalitetsarbete som ständigt pågår med årliga uppdaterade trygghetsplaner.

Planerade förbättringsåtgärder

Fortsatt arbete sker med ett främjande, förebyggande och åtgärdande trygghetsarbete mellan barn, elever och vårdnadshavare genom dialog och med digitala mötesforum.

Analysera barn- och elevhälsoarbetet på huvudmannanivå för identifiera utvecklingsområden och främja samverkan kring barn och elevers lärande, hälsa och utveckling

4. Programnämnd barn och utbildnings bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål.

Programnämnd barn och utbildning har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet och upprätthålla god ekonomisk hushållning. Verksamhetsutvecklingen ska utföras i enlighet med den värdegrund och de principer som Övergripande strategier och budget förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs i det verksamhetsuppdrag som stadgas i nämndreglementet och uppnås om kommunen utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också en god planering av varje nämnds resurser.

Läsanvisning

Här sammanfattas de åtaganden nämnden har för att bidra till utveckling inom de för nämnden aktuella verksamhetsmålen. Programnämndens åtagande består av verksamhetsuppdraget enligt reglementet, utvecklingsuppdrag med utgångspunkt i ÖSB samt att redovisa indikatorer för att följa upp utvecklingen inom kommunens verksamhetsmål.

Indikatorerna ska signalera i vilken utsträckning nämnden bidrar till målinriktad utveckling och ett säkrat verksamhetsuppdrag. Genom arbetet med utvecklingsuppdrag förväntas ökad måluppfyllelse och en kvalitativ verksamhetsutveckling. Grunden för denna utveckling ligger dock i ett väl utfört verksamhetsuppdrag enligt reglementet.

Inom varje mål redogör Programnämnd barn och utbildning för:

- Prognos, resultat och effekter för indikatorer och utvecklingsuppdrag.
- En sammanfattande analys av nämndens bidrag till utvecklingen inom kommunens verksamhetsmål. Denna har sin utgångspunkt i medborgarperspektivet och framhåller vilka effekter medborgarna kan förvänta sig, och vilka orsaker vi ser till att vi inte når önskade resultat där så är fallet.
- En beskrivning av planerade insatser/aktiviteter/utvecklingssteg för ett större/tydligare/bättre bidrag till måluppfyllelse, och vilka förutsättningar i övrigt som är önskvärda för att underlätta detta.

Varje mål sammanfattas först med att nämnden listar sina Positiva iakttagelser och Förbättringsområden inom målet och en bedömning av om nämndens åtagande är uppfyllt helt, i hög utsträckning eller delvis.

Samtliga nämnder har också fått i uppdrag att beskriva sitt arbete med satsningen Digitalt först, vilket sker under målet Tillgänglighet/Digitalisering, oavsett om nämnden har andra åtaganden inom målet eller inte.

4.1 Mål inom Hållbar tillväxt

Ur ÖSB 2017: Örebro kommun ska verka för både tillväxt och minskad klimatpåverkan. Den hållbara tillväxten är central för att klara kommunens utmaningar idag och imorgon. Örebro ska vara en kommun som anstränger sig för att företag ska kunna etablera sig, växa och utvecklas inom kommunen. Goda kommunikationer är en förutsättning för en fungerande vardag.

Mål: Invånarna i Örebro ska ha goda förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden och fler ska ha ett arbete.

Bedömningen är att programnämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden i hög utsträckning kommer uppfyllas, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Samordning av Kommunstyrelseförvaltningens skolrelaterade avdelningar formellt och genom flexibla program- och förvaltningsövergripande nätverk i syfte att säkra likvärdigheten och rättssäkerheten för att säkerställa alla barns och elevers möjligheter att nå ökad måluppfyllelse. ”Skolutveckling tillsammans - Topp 25 2025”, den prioriterade och långsiktiga satsningen på att öka måluppfyllelsen och säkerställa en enad riktning på all skolutveckling. 	<ul style="list-style-type: none"> Kraftfulla åtgärder och samordning krävs för att skapa förutsättningar för att kommunens förskolor och skolor ska vara attraktiva arbetsplatser och för att behålla nuvarande pedagogisk personal samt rekrytera ny personal. Skolutveckling mot ”Skolutveckling tillsammans - Topp 25 2025” kräver långsiktighet i samarbeten och delaktighet för att skapa samling och ge energi åt ett brett skolutvecklingsarbete.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN	Indikatorer	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Målvärde 2017
PN	Vårdnadshavare som får barnomsorgsplats tillgodosedd inom fyra månader, andel	100	100	100	100
PN	Andel elever som når behörighet till gymnasieskolan yrkesprogram, kommunal och fristående regi, totalt	83	86	84	Öka
Kommentarer till indikatorernas resultat					
Det är viktigt att hålla i arbetet med att öka måluppfyllelsen. Det inledda långsiktiga arbetet med ”Skolutveckling tillsammans - ”Topp 25 2025” måste fortsätta för att vi på sikt ska se effekter.					

PN	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
PN	<ul style="list-style-type: none"> • Utveckla inkluderingsprojektet Ingången och samordna det med andra projekt och sociala investeringar inriktade på ökad vuxennärvaro föräldradiolog, och samarbete med civila samhället. 	<ul style="list-style-type: none"> • Öka vuxennärvaron i skolan och säkerställa att nuvarande pilotprojekt utvecklas enligt plan till höstterminen 2017.

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden

Det prioriterade långsiktiga målet att genom satsningen ”Skolutveckling tillsammans - Topp 25 2025” öka måluppfyllelsen i Örebro kommun har med en ny projektledare inletts på ett strukturerat sätt och med bättre kommunikationsflöden. Programnämnd barn och utbildnings uppdrag och projekt prövas kontinuerligt mot identifierade utvecklingsområden och huvudgrupper för att säkerställa en enad riktning på all kommunal skolutveckling. ”Skolutveckling tillsammans - Topp 25 2025” kan om vi håller i och håller ut bidra med den energi och struktur som krävs för att både öka måluppfyllelsen och attraktiviteten för Örebro kommun som arbetsgivare.

Samordning av Kommunstyrelseförvaltningens berörda avdelningar utvecklas både formellt och genom flexibla program- och förvaltningsövergripande nätverk. Dialog, rutiner, ansvarsfördelningar och gränssnitt upprättas fortlöpande i syfte att säkra likvärdigheten och rättssäkerheten för alla kommunens barn och elever oavsett skolform och huvudman. Centrala delar är digitaliseringen med systemstöd och systematisk uppföljning av resultaten av Programnämndens uppdrag och processer. Denna samordning kräver fortsatt nätverkande av alla berörda tjänstemän för att säkra likvärdighet och rättssäkerhet i hanteringen av alla skolrelaterade ärenden. Denna samordning är grunden till en långsiktighet och effektiv samordning i arbetet med den kompetensförsörjning som krävs för att våra elever ska få förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden.

Exempel på långsiktig strukturerad samordning är inkluderingsprojektet Ingången med en introduktionsutbildning för icke pedagogiskt utbildad skolpersonal. Arbetet med att samordna Ingången med andra projekt och sociala investeringar inriktade på ökad vuxennärvaro, föräldradiolog, och samarbete med civila samhället har inletts.

Utmaningarna är här stora då projekten omfattar olika programområden och befinner sig i olika utvecklingsfaser.

Planerad och önskad utveckling inom målet om förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden

Satsningen ”Skolutveckling tillsammans - Topp 25 2025”, Ingångens samordning med sociala investeringar samt introduktionsutbildningen är steg i önskad riktning. En programövergripande introduktionsutbildning för alla nyanställda i Örebro kommun skulle än mer trygga verksamheten. Genom att skapa goda förutsättningar för skolutveckling och kompetensutveckling hos såväl pedagoger som icke pedagogiskt utbildad

personal tar Örebro kommun ansvar för kompetensförsörjningen inom programområdet barn och utbildning. Utan väl rustad personal med relevant kompetens minskar förutsättningarna att alla elever får rätt stöd och i förlängningen kommer in på arbetsmarknaden. Relevanta nyckeltal måste finnas för att säkra denna utveckling och för att kunna följa upp de övergripande målen och de insatser som görs.

Mål: Det ska vara enkelt för medborgare och företag att få kontakt med kommunen och utbudet av e-tjänster ska öka.

Bedömningen är att programnämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om tillgänglighet/digitalisering i hög utsträckning kommer uppfyllas, och ser följande:

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Inom kommunal förskola, grundskola och gymnasieskolan har satsningen "Digitalt först" inletts 	<ul style="list-style-type: none"> Form av informationskartläggning, förvaltningsstyrning och en genomtänkt systemarkitektur krävs

PN	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
PN	Utveckla hållbara tekniska och administrativa skolplaceringsrutiner.	Ökad rättssäkerhet och likvärdighet i enlighet med skollagen. En central antagningsenhet som hanterar systemstödet ger en effektivare organisation och mer tid för skolorna att fokusera på grunduppdraget. Detta bidrar till strävan att vara en attraktiv arbetsgivare
PN	Utveckla funktionella och rättssäkra e-tjänster.	

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om tillgänglighet/digitalisering

Inom kommunala förskolan, grundskolan och gymnasieskolan har satsningen "Digitalt först" påbörjats genom workshops med Digitaliseringsutvecklare och kvalitetsledare i respektive förvaltningars ledningsgrupper. På workshopen har ett antal utvecklingsområden med digitala förtecken identifierats. Dessa tillsammans med pågående/planerade aktiviteter ska fungera som underlag för en framtida handlingsplan. Flera av de identifierade utvecklingsområdena har redan påbörjats såsom digitalt schema/närvaro inom förskola samt digitala säkra prov och systemstöd för kunskapsuppföljning inom grund- och gymnasieskolan.

Örebro beslutade Digitaliseringsstrategi stämmer väl överens med verksamheternas pågående arbete, Den digitala skolan med digitalt först och digitala tjänster som förstahandsval.

Erfarenheter är att pedagogers digitala kompetens tillsammans med en effektivare administration är avgörande områden för nästa steg inom digitaliseringssatsningen för det ökande lärandet. Inom de yngre åldrarna är även tillgången till digital utrustning ett avgörande område.

Det arbetet som pågått kring digitaliseringen har fokus handlat mycket om hur den traditionella undervisningen kan transformeras till undervisning med 1-1 och tillgång till IT-teknik. Nu ska detta ses som självklara verktyg där IT-tekniken är sekundär och digitalt lärandet är primärt.

Planerad och önskad utveckling inom målet om tillgänglighet/digitalisering

För att få önskade effekter av arbetet med digitalisering krävs förutsättningar i form av informationskartläggning, förvaltningsstyrning och en genomtänkt systemarkitektur. Det här är kommungemensamma initiativ och utveckling inom dessa teman blir en tydlig framgångsfaktor.

Mål: Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Bedömningen är att programnämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om attraktiv arbetsgivare delvis kommer uppfyllas, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Arbete med regional kompetensförsörjningsplan är påbörjad. 	<ul style="list-style-type: none"> Uppdrag, roller och ansvar för det kompetensförsörjningsarbetet behöver fortsatt förtydligas.

PN	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
PN	Bidra i det strategiska långsiktiga arbetet med en samordnad och förstärkt kompetensförsörjning på kommunal, regional, nationell och internationell nivå.	Utveckla arbetet med regionala handling-planen. Kompetensförsörjningen på alla nivåer är en avgörande del i program-områdets utvecklingsarbete.
PN	Bidra i arbetet med strategisk kompetensförsörjning och långsiktigt verka för en samordnad och förstärkt kompetensförsörjning (PN-uppdrag).	Att säkra kompetensförsörjning är viktigt för att klara behoven som den växande kommunen medför.

Måluppfyllelse för utvecklingsuppdrag

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om attraktiv arbetsgivare

Arbete med kompetensförsörjning ger goda förutsättningar för kommunen att ha medarbetare med rätt kompetens för att uppfylla verksamhetsmålen, men också att påverka både könsfördelning i yrkesgrupper och bidra till mångfaldsmålen.

Planerad och önskad utveckling inom målet om attraktiv arbetsgivare

Arbete med regional kompetensförsörjningsplan påbörjades och mynnade ut i konstaterandet att gränsdragningen mellan olika uppdrag och roller i arbetet med kompetensförsörjning var oklar. Förtydligande av programnämndernas reglementen och programdirektörernas uppdrag är en förutsättning för fortsatt arbete. Arbete kring reglementen och uppdrag har inletts.

Mål: Örebro kommun ska nyttja sina lokaler på ett effektivt sätt.

Bedömningen är att programnämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om effektivt lokalnyttjande i hög utsträckning kommer uppfyllas, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Yteffektiviserar lokalerna utifrån verksamheternas behov • Långsiktig planering av lokaler • Funktionsprogram för skollokaler 	<ul style="list-style-type: none"> • Samordna undervisning för effektivare schemaläggning i lokalerna. • Tydligare definiera maximalt antal elevplatser per skola.

Måluppfyllelse för utvecklingsuppdrag

PN	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
PN	Fortsätta arbetet och uppdatera den underhållsplan som finns för eftersatt underhåll av förskole- och skollokaler.	Kommunen ska långsiktigt upprätthålla en god kvalitet på förskole- och skollokaler.
PN	Planera gröna skolgårdar för barn och elever i förskolor och skolor i samverkan med verksamheten.	Bidrar till en bra pedagogisk utemiljö samtidigt som kvaliteten på skolgårdarna höjs
PN	Lokalförsörjningsavdelningen ska samverka med berörda aktörer om hur föreningar ska kunna använda skolans lokaler på tider när skolverksamhet inte bedrivs.	Bidrar även till skapandet av trygga miljöer och ökad vuxennärvaro under fler timmar av dygnet.

Hela mandatperioden		
PN	Säkerställa tillgången och kvalitén för programområdets lokalbestånd inom förskola och skola genom att årligen ta fram en lokalförsörjningsplan utifrån ett fyraårigt perspektiv.	Effektivt lokalutnyttjande som leder till god ekonomisk hushållning
PN	Förändra och förstärka det förebyggande arbetet med att minska skadegörelse på våra förskolor och skolor i samverkan med representanter från verksamheten.	Bidrar även till skapandet av trygga miljöer.
PN	Fortsatt arbeta med att förändra de lokala ordningsföreskrifterna för att ytterligare förstärka det förebyggande arbetet med att minska skadegörelsen på våra förskolor och skolor.	Bidrar även till skapandet av trygga miljöer.

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om effektivt lokalutnyttjande

Planeringen är baserad på befolkningsprognoser och är ett levande material som följs upp kontinuerligt då prognoser kan förändras under planperioden. Det längre planeringsperspektivet är ett led i att analysen av kommande lokalbehov blir långsiktigare och bidrar till ett effektivare lokalutnyttjande över tid. Det gör att vi säkrare och mer långsiktigt kan möta medborgarnas behov av förskole- och skolplatser.

Vi är inne i en period av starkt ökande befolkningstillväxt i åldersgruppen 1-18 år vilket gör att vi fyller våra förskolor på ett bra sätt. Utbyggnaden av nya skolplatser samtidigt som en omfattande rotrenovering pågår ställer höga krav på organisationen. För att effektivisera lokalutnyttjande krävs samplanering av processer för att exempelvis kunna utnyttja överytor till evakuering vid en rotrenovering.

Ett fördjupat och tydligare samarbete har arbetats fram tillsammans med Stadsbyggnadskontoret kring processerna vid ny- och ombyggnationer av förskolor och skolor. Detta ger i förlängningen kortare byggprocesstider och bidrar till att vi kan få fram förskole- och skolplatser i tid och lokalisera dem efter var behovet finns.

Kommunikationsplanen för förändringar av lokaler, både akuta och planerade, har förtydligats för att snabbt nå ut med information via rätta kanaler till medborgarna i slutändan.

Införandet av det digitaliserade verktyget för bedömning av nya och gamla förskole- och skolgårdar, Skolgårdsvärde, kommer att underlätta arbetet med att få en bra pedagogisk utemiljö och en höjd kvalitet på våra gårdar. Det digitala verktyget Skolgårdsvärde kan ses som ett bidrag till det kommunövergripande uppdraget kring digitalisering, det vill säga som ett systemstöd för effektiviserande rutiner.

Samarbetet med programområde Samhällsbyggnad fungerar väl för förskola och skola. Hänsyn tas till ytor för förskolor och skolor i samtliga nya detaljplaner. Höga krav ställs på trafiklösningar, friytor och gestaltning. Här är finansieringen av dessa krav inte alltid lösta. Hanteringen av befintliga skolor vad gäller behov av rivning kontra bevarande är i många fall en ekonomisk fråga där programnämnderna kan ha olika syn. För att göra processer ännu smidigare har det under hösten 2017 genomförts en workshop för

politiker och tjänstemän mellan programområdena där frågor lyfts, diskuteras och förhoppningsvis leder fram till en större samsyn och bättre planeringsförutsättningar.

Planerad och önskad utveckling inom målet om effektivt lokalnyttjande

Fortsätta utveckla samarbetet med Stadsbyggnad kring lokalprocesserna.

Tillgänglighet för det civila samhället till skolans lokaler. Idrottshallar bör inte byggas enbart för skolans behov utan också ta hänsyn till behovet för föreningslivet. Det kan också gälla fritidsgårdar som samlokaliseras tillsammans i skolans lokaler. Frågan om skolbibliotek bör samordnas med behov av stadsdelsbibliotek.

Barn- och elevantalet ökar kraftigt de kommande åren. Nya lokaler behöver skapas samtidigt som flera befintliga lokaler behöver genomgå upprustning. Det krävs flexibilitet av verksamheten för att hantera detta och arbetet med en effektiv lokalförsörjningsprocess måste fortsätta

Mål: Örebro kommuns ekonomi ska vara långsiktig och hållbar.

Fördjupad information om ekonomi finns i kapitel 5, Analysunderlag, ekonomi.

Bedömningen är att programnämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om långsiktig och hållbar ekonomi i hög utsträckning, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Ny organisatorisk tillhörighet av kommun-gemensam kostorganisation är Grundskole-nämnden Det kontinuerliga arbetet med revidering och översyner av resursfördelningsmodellerna pågår. Reviderad resursfördelningsmodell för förskolan 	<ul style="list-style-type: none"> Säkerställa att hushållen betalar rätt avgift för barnomsorgen och då behövs det genomföras inkomstkontroller. Skapa en effektivare modersmåls-organisation med färre grupper och fler elever i varje grupp.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN	Indikatorer	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Målvärde 2017
PN	Nämndens ramavvikelse, mnkr, totalt	+38,4	+32,0	-0,3	+/- 0

PN	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
PN	Under året ska ett funktionsprogram för grundskolan tas fram för hur framtida skollokaler och skolgårdar ska vara utformade.	Säkra kommunens beställningar mot bolagen vilket ger en effektiv lokal-försörjningsplanering.
PN	Bidra i det kommunövergripande arbetet kring digitalisering	Vara delaktig i och samordna programrådets behov.
PN	Bidra i det kommunövergripande arbetet med att anpassa verksamheten ensamkommande barn och unga till nya regler i samarbete med verksamheten.	Nya statliga regler för ersättning till ensamkommande barn och unga, från halvårsskiftet 2017.
PN	Bidra i arbetet med att skapa en enhetlig kommungemensam kostorganisation tillsammans med programområde Social välfärd.	En enhetlig kommungemensam kostorganisation bidrar till en effektiv resursanvändning.
PN	Resursfördelningsmodellen för pedagogisk omsorg och omsorg obekvämtid ska följas upp under 2018 i samarbete med verksamheten.	
PN	Arbetet med översyn av ekonomiska tilldelningen och organiseringen av Modersmålsavdelningen ska slutföras under första kvartalet 2018.	
PN	Fortsätta granskningen av inkomstkontroll i debiteringsprocessen för förskola och fritidshem.	
PN	Se över förutsättningar för lokala arbetstidsavtal under våren 2017	Görs i samband med budgetarbetet inför 2018
PN	Ta fram underlag för skolskjuts avseende att säkra korrekta utbetalningar, likställighetsprincipen och statistik för bättre prognosplanering	

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om långsiktig och hållbar ekonomi

Funktionsprogrammet för skollokaler (exklusive idrottshall) och det reviderade funktionsprogrammet för förskolelokaler kommer att färdigställas under första halvåret 2018. Det bidrar till att kommunen blir tydligare och mer effektiv gentemot fastighetsägaren i sin beställning av nya och ombyggda förskolor och skolor som leder till effektivare och billigare lokalutnyttjande vilket kommer medborgaren tillgodo. Ett funktionsprogram för idrottshallar bör vara synkroniserat med föreningslivets behov och kommer därmed att behöva fortsätta pågå under våren 2018.

Beslut har fattats om ny organisatorisk tillhörighet för kommungemensam kostorganisation för programrådena barn och utbildning och social välfärd. Den ska organisatorisk tillhöra Grundskolenämnden. Det finns nu möjligheter att effektivisera nuvarande kostorganisation genom att arbeta på samma sätt med logistik, kompetens hos personal, avtalstrohet och att också minska variationer i produktionskostnad.

Det pågår för närvarande revidering och översyner av resursfördelningsmodellerna för pedagogisk omsorg, grundskola och gymnasieskola. Det sker i nära samarbete med kommunala och fristående huvudmän. Arbetet med resursfördelningsmodeller är ett kontinuerligt arbete som syftar till att utveckla och förbättra befintliga modeller som ska ge förutsättningar för likvärdighet och ökad måluppfyllelse. Under december fattade

Programnämnd barn och utbildning beslut om reviderad resursfördelningsmodell för förskolan där hänsyn nu tas till barn vistelsetid i förskolan samt en kompensatorisk del i modellen.

Planerad och önskad utveckling inom målet om långsiktig och hållbar ekonomi

Alla familjer ska betala rätt barnomsorgsavgift. Den som har betalat för mycket eller för litet, kan komma att få tillbaka eller debiteras mellanskillnaden i efterhand. Därför ska kontroller ske kontinuerligt. Inkomstkontrollen genomförs med drygt två års eftersläpning, eftersom kommunen behöver ha tillgång till korrekta taxeringsuppgifter från Skatteverket. Det innebär att vi kan börja tillämpa inkomstkontroller tidigast 2018.

En översyn av modersmålsorganisation pågår för att skapa färre grupper med fler elever i varje grupp vilket innebär att det frigörs undervisningstimmar. Det kommer att innebära att modersmålslärarna har färre grupper, mindre restid och en bättre arbetsmiljö. En del är att se över organiseringen av modersmålsundervisningen. Idag har modersmålsavdelningen sin tillhörighet inom Centralt skol- och välfärdsstöd. Modersmålsundervisningen för de elever som har kommunen som huvudman kommer från och med 2018 vara organiserad inom Vuxen- och arbetsmarknadsnämnden.

4.2 Mål inom Människors egenmakt

Ur ÖSB 2017: En människa som själv får vara aktiv i att forma sitt eget liv mår bra. En människa som har drivkraft att utveckla sig själv och sin omgivning ska få möjlighet till det. Örebro kommun ska bli bättre på att släppa lös den kraft som finns hos medborgare som kan och vill bidra till kommunens utveckling. I Örebro får alla möjligheter.

Mål: Alla ska ha tillgång till en meningsfull fritid.

Bedömningen är att programnämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om meningsfull fritid i hög utsträckning kommer uppfyllas, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Utredningen av Komteks möjligheter till expanderingsområden är genomförd. 	

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
PN	Samverkan mellan kommunala skolor och civila samhället ska utvecklas.	Bidrar till ökad vuxennärvaro och ett helhetsperspektiv.
PN	Möjligheten att expandera Komteks verksamhet med lokaler i de västra stadsdelarna ska fortsätta utredas.	Det kan väcka och utveckla intresse för teknik och som sker genom olika fritidsaktiviteter riktade mot barn och ungdomar.

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om meningsfull fritid

Komtek har, enligt utvecklingsuppdraget, utrett frågan om möjlighet att expandera verksamheten i de västra stadsdelarna. Tre förslag är framtagna som kommer behandlas i Programnämnd barn och utbildning.

Planerad och önskad utveckling inom målet om meningsfull fritid

Verksamheten inom Komtek kan utveckla ett intresse för teknik hos barn och unga och kanske vara ingången för ett framtida yrkesval.

4.3 Mål inom Barn och ungas behov.

Ur ÖSB 2017: Alla barn förtjänar en bra barndom och en trygg och utvecklade skolgång. Genom tidiga insatser och förebyggande arbete för att förebygga - såväl fysisk som social och psykisk ohälsa - kan fler barn och unga få en bra uppväxt och ett mer hälsosamt liv. En faktor som har stor och negativ effekt på barn och ungas uppväxt är barnfattigdom. Genom samordnade insatser från olika samhällsaktörer ska alla barns möjligheter till goda uppväxtvillkor stärkas.

Mål: Alla elever i grund- och gymnasieskolan ska ges förutsättningar att klara kunskapsmålen.

Bedömningen är att programnämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om förutsättningar att klara kunskapsmålen i hög utsträckning kommer uppfyllas, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Starten av Bryggan¹ och det goda samarbetet med socialtjänsten. • Centralt skol- och välfärdsstöd goda samarbete över förvaltningsgränserna. • Ökad efterfrågan av samarbete med kvalitetsutvecklarorganisationen inom gymnasieskolan samt samarbete med FUFA* för att utveckla och stärka pedagogiskt ledarskap. 	<ul style="list-style-type: none"> • Informations- och kommunikationsinsatser för verksamheter inom Centralt skol- och välfärdsstöd. • Fortsätta stärka det uppbyggda samarbetet över förvaltningsgränserna

* FUFA, Förvaltningen för utbildning, försörjning och arbete.

¹ Bryggan är en verksamhet (social investering) i Örebro kommun för elever med destruktivt normbrytande beteende som behöver ett samordnat stöd med skolundervisning och behandling i kombination.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN	Indikatorer	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Målvärde 2017
PN	Avvikelse mellan Modellberäknat värde och faktiskt utfall, SKL rankning. Elever i åk 9 som nått kraven i alla ämnen	0	1,1	0,5ll	Minska
PN	Läskunnighet, andel elever som bedömts som läskunniga i åk 1, kommunal grundskola.	93	93	91	90-100
PN	Andel elever som uppfyllt kraven i alla ämnen med kunskapskrav i åk 3, kommunal skola.	82	78	79	Öka
PN	Lärartäthet, antal elever per lärare (årsarbetare), kommunal grundskola	12,2	117	12,2	Behålla
PN	Andel elever i åk 9 med minst slutbetyget E i alla ämnen, kommunal och fristående regi.	75	79	77	Öka
PN	Lärartäthet, antal elever per lärare (årsarbetare), kommunal gymnasieskola.	12,3	12,8	12,5	Behålla

PN	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
PN	Se över den kommungemensamma kvalitetsutvecklargruppen utifrån omfång, kompetens och arbetsuppgifter för kontinuerlig utvärdering och utveckling.	Genom tydlighet i uppdrag bidra till bra stöd för skolledare och arbetslag för ökad måluppfyllelse.
PN	Kompassen ska fortsätta och utveckla sin förvaltningsöverskridande verksamhet för att bättra mötet med elever och familjer i behov av särskilt stöd.	Genom ett större helhetsgrepp kan kommunen bättra ta sitt ansvar för varje barn och elev.
PN	Kartlägga elevers behov av anpassningar och stöd i alla grundskolor i Örebro kommun.	Bidra till ett underlag för prioritering av insatser.
PN	Arbeta fram dokumenterade rutiner för tilläggsbeloppshantering.	Säkra ekonomiska och administrativa rutiner för likvärdighet och rättssäkerhet.
PN	Insyn i fristående grund- och gymnasieskolor ska genomföras under året.	Kommunen säkrar likvärdigheten för alla kommunens elever och fullgör skyldigheten att tillgodose allmänhetens behov av insyn.
PN	Implementera åtgärdsförslagen från utredningen, "Likvärdig utbildning på landsbygden" samt uppföljning av dessa.	Ska bidra till att öka likvärdigheten på utbildningen och tillgången på vikarier i landsbygdsskolor
PN	Utreda fördelningsprincipen för Landsbygdstilldelning.	Ska bidra till en ökad likvärdighet i resursfördelning mellan skolor.
PN	Bidra till säkerställandet av hållbara tekniska och administrativa rutiner för skolpliktsbevakning.	Öka tryggheten och rättssäkerheten i arbetet med elevflöden.

PN	Kvalitetsutvecklargruppen ska vara delaktiga i arbetet med att stärka det pedagogiska ledarskapet hos rektorer och förskolechefer. Detta stöd för ökad måluppfyllelse ska dokumenteras och utvärderas kontinuerligt.	Ökat fokus på det pedagogiska uppdraget.
PN	Bidra till att öka och förbättra kommunikationen mellan skola och socialtjänst.	Ökat fokus på den enskilda elevens behov.
PN	Under 2017 ska en modell tas fram för uppföljning av tilläggsbeloppshanteringen för att få en översyn över hur skolor arbetar och har arbetat beroende av om ansökan har blivit beviljad eller fått helt eller delvis avslag.	Säkerställer likvärdigheten utifrån den enskilda elevens behov av stöd vilket ger alla elever samma möjligheter att nå kunskapsmålen.
PN	Resultat och analyser av skolrelaterad myndighetsutövning ska tillföras i arbetet med ”Skolutveckling tillsammans - Topp 25 år 2025”.	Bidrar till helhetsperspektivet.
PN	Arbeta med att fram relevanta indikatorer under året för att mäta utveckling av verksamhetens måluppfyllelse	

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om förutsättningar att klara kunskapsmålen

Centralt skol- och välfärdsstöd är en organisation för stöd- och utveckling inom skolan i Örebro. Dess uppdrag omfattar alla skolformer, oavsett huvudman och arbetar för samtliga barns och elevers lärande och välbefinnande inom såväl kommunala som fristående skolor. En betydande del av arbetet utgörs av olika resurser och kompetenser gällande stöd för barn och elever i behov av särskilt stöd.

Utvecklingsuppdragen gällande Kvalitetsutvecklargruppen pågår bland annat genom samarbetet med Förvaltning förskola och skola. Utvecklingsarbetet där syftar till att stärka det pedagogiska ledarskapet i förskola och skola. Utvärderingar, gjord våren 2017, visar att kvalitetsutvecklarnas samarbete med förskolor och skolor leder till ökad kvalitet i det pedagogiska arbetet samt stärker det pedagogiska ledarskapet. Dokumentation återfinns i Kvalitetsutvecklargruppens läsårsberättelse. Det sker en ökad efterfrågan på samarbete från gymnasieskolorna samt samarbete med FUFU² för att utveckla och stärka pedagogiskt ledarskap.

Kompassen har utifrån uppdraget att utveckla sin förvaltningsöverskridande verksamhet för att bättre möta elever och familjer i behov av särskilt stöd, startat verksamheten Bryggan. Bryggan är en samägd verksamhet med socialförvaltningen, och en social investering, för elever med destruktivt normbrytande beteende som behöver ett samordnat stöd kring skolundervisning och behandling i kombination. Verksamheten har tagit emot elever från och med höstterminen 2017. Kompassen och Bryggan har påbörjat ett samarbete med FUFU med syfte att upptäcka elever med problematisk frånvaro i tidigt skede. Ett samarbete med NP resurs och samverkan³ gällande elever med

² Förvaltningen för utbildning, försörjning och arbete

³ En samägd socialinvestering mellan FUFU och Förvaltningen för funktionshindrade. Neuropsykiatrisk resurs och samverkan erbjuder stöd och vägledning till ungdomar och unga vuxna 15–24 år.

NPF⁴-liknande svårigheter är påbörjat. Syftet är att skapa förutsättningar för enskilda elevers skolnärvaro i samband med byta mellan skolformer oavsett åldersgrupp.

Utvecklingsuppdraget kring att arbeta fram dokumenterade rutiner för tilläggsbeloppshandling pågår. Utvärdering kommer att ske från programnämnds-nivån.

När det gäller uppdragen kring att bidra till att öka och förbättra kommunikationen mellan skola och socialtjänst, hitta rutiner tillsammans med Förvaltningen förskola och för elever med problematisk skolgång som återvänder till kommunen samt bidra till säkerställandet av hållbara tekniska och administrativa rutiner för skolpliktsbevakning så har rutiner upprättats och Centralt skol- och välfärdsstöd bistår både Myndighetsavdelningen, Socialtjänsten och verksamheterna i samarbetet kring frågorna.

Vid utvärderingar har det framkommit att det finns verksamheter, både kommunala och fristående som inte är medvetna om vilket stöd som kan fås från Centralt skol- och välfärdsstöd. Detta är ett mycket viktigt förbättringsområde som berör alla verksamhetsområden inom enheten

Planerad och önskad utveckling inom målet om förutsättningar att klara kunskapsmålen

Informations- och kommunikationsinsatser behövs för att sprida vilket stöd verksamheterna kan få från Centralt skol- och välfärdsstöds olika verksamhetsområden. Ett stöd som i sin tur ska bidra till ökad måluppfyllelse för eleverna.

Mål: Barn ska kompenseras för ojämlika uppväxtvillkor.

Bedömningen är att programnämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om kompensation för barns ojämlika uppväxtvillkor i hög utsträckning kommer uppfyllas, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Det kontinuerliga arbetet med revidering och översyner av resursfördelningsmodellerna för förskola, pedagogisk omsorg, grundskola och gymnasieskola pågår. 	<ul style="list-style-type: none"> • Förankring och kommunikationen av resursfördelningsmodellerna ska ske på alla nivåer i organisationen.

⁴ Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
PN	Resursfördelningsmodellerna för grundskolan F-9 inklusive fritidshem samt gymnasieskolan ska följas upp under läsåret 2017/2018 i samarbete med verksamheten.	Uppföljning om syftet med modellerna har fått önskad effekt.
PN	Under året ska arbetet med reviderad resursfördelningsmodell för förskolan slutföras.	En modell med kompensatoriska inslag som ger förskolan möjlighet att utvecklas och bli bra på att möta barns olika förutsättningar
Hela mandatperioden		
PN	Linje 14 ska efter att Vivalla skolans årskurs 7-9 avvecklas och eleverna fått nya anvisningsskolor utöka sin verksamhet till de nya mottagnings-skolorna.	Fler elever ska ges möjlighet att söka vidare till högre studier genom att få kontakt och stöd från universitets-studerande.

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om kompensation för barns ojämlika uppväxtvillkor

Det pågår översyner av resursfördelningsmodellerna för förskolan, pedagogisk omsorg och gymnasieskolan och det sker i nära samarbete med representanter för både kommunala och fristående huvudmän. Översyner och revideringar är ett kontinuerligt arbete som syftar till att ytterligare utveckla och förbättra befintliga modeller som ska ge förutsättningar för likvärdighet och ökad måluppfyllelse.

Den reviderade resursfördelningsmodellen för förskolan börjar tillämpas från 2018 och innebär att en ny parametrar införs som tar hänsyn till barns olika socioekonomiska förutsättningar. Det innebär en differentierad tilldelning som möjliggör för förskolorna att kunna möta alla barns olika förutsättningar för deras fortsatta kunskapsutveckling.

Eleverna i årskurserna 7-9 på Vivallaskolan får nya anvisningsskolor från och med höstterminen 2018 och är ett led i arbetet med att ge eleverna förutsättningar att nå målen och att öka integrationen i kommunens skolor.

Planerad och önskad utveckling inom målet om kompensation för barns ojämlika uppväxtvillkor

Förankring och kommunikation av resursfördelningsmodellerna för förskolan och skolan ska ske på alla nivåer i organisationen för såväl kommunala som fristående huvudmän. Det ska skapas en förståelse och kunskap om hur modellerna är utformade och ge förutsättningar för att bedriva verksamhet. Uppföljning ska i större utsträckning göras utifrån hur verksamheten använder tilldelade resurser för att se hur barn och elever ska ges möjligheter att klara målen.

Mål: Förskolan ska vara en omsorgsfull och trygg plats för barnen, med god pedagogisk verksamhet.

Bedömningen är att programnämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om pedagogisk, omsorgsfull och trygg förskola i hög utsträckning kommer uppfyllas, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> I arbete med Riktlinjerna för förskola kan en ökad tydlighet som definieras utifrån rådighet, mandat och avsedd dokumentationsnivå för målgruppen ge förbättrade förutsättningar för att bedriva en god pedagogisk verksamhet i förskolan. Revideringen av resursfördelningsmodellen för förskola inför 2018 ska öka träffsäkerheten i socioekonomisk resurstilldelning och leda till likvärdiga förutsättningar för barnen i förskolan och ökad måluppfyllelse. 	<ul style="list-style-type: none"> Uppföljning och uppdatering av nämndens styrdokument; riktlinjer och resursfördelningsmodeller arbetas in som en återkommande del i årsplaneringar vilket bidrar till kvalitetssäkring och funktionalitet inom dess användningsområde. Kommunikationsprocessen om förändringar i styrdokument med externa och interna utvecklas och systematiseras.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN	Indikatorer	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Målvärde 2017
PN	Barn per årsarbetare, kommunal förskola	5,2	5,2	5,3	Minska
PN	Jag är nöjd med verksamheten på mitt barns förskola, kommunal och fristående regi, andel	91	95	93	80-100
PN	Mitt barn får det stöd och hjälp som behövs, kommunal och fristående regi, andel	88	88	88	80-100

PN	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
	Uppföljning av det förändrade kö-systemet inom förskolan.	Genom snabbare placering av barn underlättar det för vårdnadshavaren att kunna ta ett arbete eller studera
PN	Tillsyn enligt treårscykeln ska genomföras för samtliga fristående förskolor och pedagogisk omsorg under året.	Kommunen tar sitt ansvar att säkerställa att verksamheterna uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter.
PN	Revidering av Riktlinjer förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem	

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om pedagogisk, omsorgsfull och trygg förskola

Tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg sker enligt treårscykeln. Det finns en årsplanering där samtliga verksamheter är med. Alla verksamheterna kommer att få tillsyn en eller flera gånger under treårscykeln.

Arbetet med förändrade riktlinjer och resursfördelningsmodell förväntas få som konsekvens att barns rätt till utveckling och lärande stärks. Det är även sannolikt att arbetsförhållandena för förskolepersonalen förbättras vilket kan bidra till att öka attraktivitetsgraden för Örebro kommun som arbetsgivare och därmed ge ökad kompetensförsörjning och en bibehållen eller ökad pedagogisk kvalitet.

Planerad och önskad utveckling inom målet om pedagogisk, omsorgsfull och trygg förskola

För att tydliggöra Programnämnds övergripande styrning, utvecklingsbehov och målsättning är det betydelsefullt att kontinuerligt säkra legitimiteten för Riktlinjer och Resursfördelningsmodell förskola. Det görs genom fortsatt kommunikation och transparens gällande hela processen av uppföljning, revidering och implementering för målgrupper inom förvaltning och förskola i kommunal och enskild regi. I ärendenas beslutssatser definieras, fördelas och säkerställs ansvar för kommunikation och implementering. Förutsättningar som är önskvärda för att underlätta de planerade insatserna är tillgång till kommunikationsstrategiska resurser och stöd.

4.4 Mål inom Trygg välfärd.

Ur ÖSB 2017: Välfärdsinsatser i en kommun skapar kvalitet för enskilda människor. Det skapar också kvalitet för samhället som helhet – då stärks hela Örebro. Örebro ska vara en kommun där människor vill växa upp, arbeta och bli gamla. Då krävs en trygg välfärd så att människornas upplevda trygghet ökar.

Mål: Örebro kommun ska vara en trygg och säker kommun att bo, leva och verka i.

Bedömningen är att programnämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om trygg och säker kommun i hög utsträckning kommer uppfyllas, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Familjecentralerna har påbörjat arbetet med en plan för språk- och läsfrämjande arbete i samarbete med biblioteken. 	

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN	Indikatorer	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Målvärde 2017
PN	Mitt barn känner sig trygg i förskolan, kommunal och fristående regi, procent	95	94	96	80-100
PN	Andel elever som känner sig trygga i skolan, skolår 3,5,8 sammanvägt resultat, kommunal och fristående regi, procent	94	93	90	80-100
PN	Andel elever som känner sig trygga i skolan, åk 2, CMA, kommunal och fristående regi, procent	95	91	92	80-100

PN	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
PN	Genomföra den årliga föräldra-, barn- och elevundersökning.	
PN	Varje skola ska utveckla väl fungerande former för dialog och samverkan med hemmen kring förhållningssätt kring skolstudier.	
Hela mandatperioden		
PN	Implementering av den drogpolitiska handlingsplanen ska genomföras under mandatperioden.	
PN	Familjecentraler ska utvecklas under mandatperioden.	

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om trygg och säker kommun

Utifrån uppdraget att familjecentralerna ska utvecklas har familjecentralerna påbörjat en plan för språk- och läsfrämjande arbete tillsammans med Stadsbiblioteket och Regionbiblioteket. Pedagogerna har kompetensutvecklats inom ämnet. Målet med arbetet är att skapa goda förutsättningar för språkutveckling hos barnen så att de når en god måluppfyllelse i skolan.

Brukarundersökningen visar på fortsatt höga värden på tryggheten i förskolan och skolan. Resultaten har minskat någon för grundskolan men ligger kvar på nivåer kring 90 procent nöjdhet. Resultaten ger förskolor och skolor förutsättning att analysera resultaten på enhetsnivå och säkerställa barn och elevers trygghet.

Trygghetsarbete är en del i det systematiska kvalitetsarbete som ständigt pågår med årliga uppdaterade trygghetsplaner.

Planerad och önskad utveckling inom målet om trygg och säker kommun

Fortsatt arbete med ett främjande och förebyggande och åtgärdande trygghetsarbete mellan barn och elever och vårdnadshavare genom dialog och med digitala mötesforum

5. Programområdets ekonomiska resultat

Programområde Barn och utbildning redovisar ett samlat underskott på totalt 13,2 mnkr. Resultatet exklusive AFA-medel och intraprenadernas resultat visar ett överskott på 17,2 mnkr.

Totalt bedöms det finnas förutsättningar för en långsiktig hållbar ekonomi inom programområde Barn och utbildning. Det kommer att krävas förbättring på både nämnd- och verksamhetsnivå. En viktig del är att öka medvetenheten och kompetensen om resursfördelningsmodellerna i organisationen och arbetet med ekonomi på alla nivåer. En förutsättning är att det finns engagerade ledare och chefer som har stöd från ekonomer och att förbättra möjligheten för chefer och ledare att följa upp sin ekonomi genom utvecklande av ekonomi- och stödsystem. Resursfördelningsmodellerna är levande dokument och ses kontinuerligt över så att resursfördelningen svarar mot de behov som finns hos barn och elever. Ett utvecklings- och omställningsarbete krävs för åtgärder på både kort- och lång sikt samt förutsättningar och rutiner för en långsiktig ekonomi i balans. Bedömningen är alla nämnder kommer att vara i balans till årsskiftet 2019/2020. Programnämnd barn och utbildning kommer särskilt att följa nämndernas ekonomiska resultat i den ordinarie uppföljningsprocessen under 2018.

Förskolenämnden redovisar ett överskott på 8,3 mnkr, Grundskolenämnden ett överskott på 3,1 mnkr, Gymnasienämnden ett underskott på 24,3 mnkr och Programnämnden barn och utbildning ett underskott på 0,3 mnkr

Det ekonomiska resultatet för intraprenaderna är fortsatt positivt, med ett överskott på totalt 22,6 mnkr vilket är en förbättring på 5,5 mnkr mot prognosen som gjordes i delårsrapport 2 för 2017. Intraprenaderna har använt delar av det överförda resultatet i verksamheten under året i både förskolan och grundskolan.

Omprövningskravet för 2017 uppgår till 16,9 mnkr vilket innebär att programområdet har att ompröva verksamheten för att uppnå en kostnadseffektivitet under året. Effektiviseringsuppdraget klaras inte fullt ut under året då både nämnder och skolenheter har svårigheter att klara att bedriva verksamhet inom tilldelad ram.

Investeringsutrymme för inventarieinvesteringar 2017 uppgår till 94,2 mnkr Utfallet för året uppgår till 68,0 mnkr vilket innebär att hela utrymme inte har utnyttjats under 2017.

Nedan följer en redovisning av driftnämndernas ekonomiska resultat för 2017

Förskolenämnden

Förskolenämnden redovisar ett överskott på totalt 8,3 mnkr, vilket är en viss förbättring av resultatet jämfört med resultatet i delår 2 för 2017. Merparten av överskottet hänförs till intraprenaderna. Det innebär att Förskolenämnden exklusive intraprenaderna redovisar ett överskott på 0,8 mnkr.

De förskolor som inte är intraprenader klarar inte att bedriva verksamhet inom tilldelad budgetram. Det beror på att enheterna upplever det svårt att planera och anpassa sin organisation till faktorer som sviktande antal barn och barn i behov av stöd. Det som också påverkar är organisationsförändringar i form av att avdelningar öppnar och

stänger, evakueringar och nybyggnationer. I detta behöver verksamheterna mer stöd för att vara proaktiva.

Förskola på obekvämtid, förvaltningsgemensamt samt planeringsreserven lämnar överskott som täcker upp för verksamheter som redovisar underskott.

Grundskolenämnden

Grundskolenämnden prognostiserar ett överskott på 3,1 mnkr vilket är en liten försämring av resultatet jämfört med resultatet i delår 2 för 2017. Av överskottet hänförs 15,1 mnkr till intraprenaderna. Det innebär att Grundskolenämnden exklusive intraprenaderna redovisar ett underskott på 12,0 mnkr.

De skolor som inte är intraprenader klarar inte att bedriva verksamhet inom tilldelad budgetram. Det beror på att enheterna upplever att de har svårt att planera sin organisation utifrån faktorer som de själva inte råder över det kan vara förändrade anvisningsområden, ny- och ombyggnationer av skolor och lokaler, tilläggsbelopp och tilldelade statsbidrag. I detta behöver verksamheterna mer stöd för att vara proaktiva.

En viss del av underskottet förklaras av oförutsedda utgifter i form av återbetalning av statsbidrag samt kostnader för verksamhetsresor som kom sent på året och som inte var budgeterade.

Grundsärskola, Partnerskap, förvaltningsgemensamt samt planeringsreserven lämnar överskott och täcker upp för verksamheter som redovisar underskott.

Gymnasienämnden

Gymnasienämndens redovisar ett underskott på 24,3 mnkr vilket är en försämring av resultatet med 7,9 mnkr jämfört med prognos 2 för 2017. I resultatet ingår 8,2 mnkr för personal i omställning.

Gymnasienämnden gick in i 2017 med en förväntad nettokostnadsminskning på 40 mnkr som berodde på ny gymnasiereform, elevminskning inom riksgymnasiet och för omprövningskravet. Under året har verksamheten arbetat med tjänsteplanering och omställning till billigare elevdatorer som påverkat kostnadssidan.

Gymnasienämnden är i ett svårt ekonomiskt läge som innebär att skolorna inte klarar att bedriva verksamheten inom tilldelad budgetram. Under året har antalet årsarbetare minskat med 17 trots att antalet elever har ökat. Ökningen mellan 2016-2017 är knappt 100 elever.

Riksgymnasiet gemensamt, övrigt gemensamt samt planeringsreserven lämnar överskott och täcker upp för verksamheter som redovisar underskott.

Arbetet med en ekonomi i balans inom Gymnasienämnden fortsätter och bedömningen är tidigast 2019. De två områden som är den största utmaningen är hur det går med omställningsarbetet och organisering och budgetering för elever som går i Språkintroduktion, där antalet elever varierar i stort från månad till månad och kräver en flexibel organisation samt gymnasieprogram med vikande elevantal.

Programnämnd barn och utbildning

Programnämnd barn och utbildning redovisar ett underskott 0,3 mnkr. Resultatet exklusive AFA medel ger ett överskott på 7,6 mnkr.

Örebro är en tillväxtkommun vilket innebär att antalet barn och elever ökar vilket påverkar kostnaden för skolskjuts. Utfallet har överstigit budgeterade medel med 4,1mnkr,

De fristående gymnasieskolorna har ersatts med 12,8 mnkr, utifrån att kommunen tillfört ytterligare resurser till den egna verksamheten 2016 samt för åren 2010-2012. Det är bokat en kostnad på 4,5 mnkr för Gymnasienämndens underskott 2017.

Vårnadsbidraget avskaffades under 2016 vilket innebär att inga nya vårdnadsbidrag beviljas efter den 31 januari 2016. Budgetramen för 2017 uppgår till 1,2 mnkr och utfallet för året uppgår till 0,4 mnkr vilket innebär ett överskott på 0,8 mnkr.

Föräldraavgifterna ökar både inom förskola och fritidshem som ett led i att antalet barn i åldersgruppen blir allt fler, samt att avgiftstaket på maxtaxan har höjts vilket innebär intäkter överstiger budgeterade intäkter med 5,0 mnkr

Det ekonomiska resultatet för Myndighetsavdelningen, Centralt skol- och välfärdsstöd och avdelningen för Upphandling och uppföljning är ett samlat överskott på 11 mnkr. Det beror till största delen på att enheterna inte fått helårseffekt på de nyanställningar som gjorts under året.

Programnämnd barn och utbildning har fattat beslut under året på 35 satsningar på totalt 19,3 mnkr av de 28,0 mnkr som finns avsatta för ”Skolutveckling tillsammans – Topp 25 2025” år 2017. Inför 2018 finns beslut på totalt 25,1 mnkr.

Investeringar - inventarier och IT

Investeringsutrymmet för inventarieinvesteringar 2017 uppgick till 94,2 mnkr. Utfallet för året uppgår till 68,0 mnkr vilket innebär att hela utrymmet inte har utnyttjats under 2017. Driftsnämnderna ansöker om överföring på 13,4 mnkr för de investeringar som påbörjades 2017 som kommer färdigställas 2018.

En investering är förenad med kostnader i form av avskrivning och internränta och denna kostnad ska inrymmas inom enhetens tilldelade budgetram.

Medel använts till inköp av inventarier till förskolor och skolor. Inköp av datorer till förskolor och skolor utifrån den IT satsning som ska bidra till att utveckla pedagogiken och skapa förutsättningar för nya hjälpmedel och nya arbetssätt och lärande.

6. Analysunderlag

6.1 Resultat – Ekonomi

Nedan redovisas tabeller som styrker analyserna i kapitel 5.

6.1.1 Driftnämndernas ekonomiska resultat

Driftnämnd Belopp i tkr	Utfall 2016	Budget 2017	Utfall 2017	Förbrukn %	Avvik
Förskolenämnd	-775 959	-815 176	-806 908	99,0%	8 268
Grundskolenämnd	-1 045 621	-1 127 726	-1 124 608	99,7%	3 118
Gymnasienämnd	-522 688	-489 182	-513 452	105,0%	-24 270
Programnämnd	-740 708	-890 667	-891 003	100,0%	-336
Nettokostnad	-3 084 976	-3 322 751	-3 335 971	92,8%	-13 220

Programområde barn och utbildning redovisar ett underskott på totalt 13,2 mnkr.

Intraprenader

I driftnämndernas resultat ingår intraprenadernas resultat. Nedan redovisas varje intraprenads resultat, både det överförda resultatet från 2016 och det resultatet för 2017. Det är inte några nya intraprenader som startat upp under 2017.

Förskola

Förskolenämnd intraprenader Överfört resultat 2016	tkr	Förskolenämnd intraprenader Resultat 2017	tkr	Förändring
Adolfsbergs fsk	1 168	Adolfsbergs fsk	246	-922
Norby förskolor	1 808	Norby förskolor	1 056	-752
Förskolor Lillån	2 264	Förskolor Lillån	1 285	-979
Förskolor Varberga	241	Förskolor Varberga	801	560
Rosta - förskola	867	Rosta - förskola	1 729	862
Förskolor Väster	1 690	Förskolor Väster	2 651	961
Garphyttans fsk	11	Garphyttans fsk	-283	-294
Totalt överförda resultat intraprenader	8 049	Totalt resultat intraprenader	7 484	-565

Intraprenaderna redovisar ett samlat överskott på 7,5 mnkr varav överfört resultat från 2016 uppgår till 8,0 mnkr. Det innebär att intraprenaderna använder en liten del av det överförda resultatet under 2017.

Grundskola

Grundskolenämnd intraprenader Överfört resultat från 2016	tkr	Grundskolenämnd intraprenader Resultat 2017	tkr	Förändring
Engelbrektskolan 4-9	851	Engelbrektskolan 4-9	824	-27
V:a Engelbrektskolan F-9	1 232	V:a Engelbrektskolan F-9	1 913	681
Engelbrekt särskola 7-9	387	Engelbrekt särskola 7-9	784	397
Stureskolan F-3	729	Stureskolan F-3	1 473	744
Lillåns skola 7-9	1 879	Lillåns skola 7-9	1 579	-300
Lillåns skola F-6	1 068	Lillåns skola F-6	1 465	397
Lillåns s:a skola F-6	602	Lillåns s:a skola F-6	737	135
Norbyskolan F-6	387	Norbyskolan F-6	-586	-973
Gumaeliuskolan 7-9	1 893	Gumaeliuskolan 7-9	1 970	77
Stora Mellösa skola F-6	505	Stora Mellösa skola F-6	702	197
Almbyskolan 7-9	1 274	Almbyskolan F-9	2 399	1 125
Mellringeskolan F-9	2 916	Mellringeskolan F-9	274	-2 642
Rostaskolan F-6	459	Rostaskolan F-6	333	-126
Walleriska skolan F-6	1 365	Walleriska skolan F-6	1 573	208
Garphyttans skola F-6	124	Garphyttans skola F-6	-369	-493
Totalt överfört resultat intraprenader	15 671	Totalt resultat intraprenader	15 069	-602

Intraprenader redovisar ett samlat överskott på 15,1 mnkr varav överfört resultat från 2016 uppgår till 15,7 mnkr. Det innebär att intraprenaderna använt en liten del av det överförda resultatet under 2017.

Programnämndens egen verksamhet

Driftnämnd	Bokslut 2016	Budget 2017	Bokslut 2017	Förbrukn %	Avvik
Belopp i tkr					
Programnämnd	-616	-600	-801	133,5%	-201
Programövergripande	-41 900	-110 567	-68 325	37,9%	42 242
Förskola	-182 271	-199 685	-201 265	91,3%	-1 580
Grundskola	-500 047	-547 945	-557 227	91,3%	-9 282
Gymnasieskola	-407	16 523	-40 451	-2,5%	-56 974
Särskola	17 960	9 635	14 266	186,4%	4 631
Specialskola	-33 420	-33 745	-37 200	99,0%	-3 455
Planeringsreserv/volym	-7	-24 283		0,0%	24 283
Nettokostnad	-740 708	-890 667	-891 003	83,2%	-336

Programnämndens egen verksamhet redovisar ett samlat underskott på 0,3 mnkr.

6.1.2 Investeringar

Investeringar på driftsnämnds nivå avser enbart inventarieinvesteringar.

Objekt	Budget 2017	Varav fr 2016	Utfall 2017	Avvikelse tkr
Belopp i tkr				
Förskolenämnd	-8 375	-4 230	-5 790	2 585
Grundskolenämnd	-24 060	-5 169	-23 042	1 018
Datorer i förskola och skola	-18 630		-14 322	4 308
Gymnasienämnd	-24 372	-2 372	-24 560	-188
Datorer i gymnasieskola	-6 000		-335	5 665
Programnämnd	-12 770			12 770
Nettokostnad	-94 207	-11 771	-68 049	26 158

Investeringsutrymmet för inventarieinvesteringar uppgår till 94,2 mnkr inklusive överförda medel 2016 samt utrymmet för datorer i förskola och skola. Utfallet för året uppgår till 68,0 mnkr vilket innebär att hela utrymmet inte har utnyttjats under 2017.

7. Fem år i sammandrag.

Fem år i sammandrag	2013	2014	2015	2016	2017
Ekonomisk avvikelse	34,3	33,5	25,0	46,6	-13,2
Befolkning					
Totalt antal invånare, Örebro kommun	140 599	142 618	144 200	146 631	150 192
Åldersgruppen 1-5 år	9 129	9 182	9 275	9 375	9 451
Åldersgruppen 6-15	15 268	15 820	16 302	16 764	17 490
Åldersgruppen 16-18 år	4 914	4 779	4 625	4 746	4 945
Förskoleverksamhet					
Antal barn i kommunal förskola	7 107	7 027	6 974	7 101	7 135
Antal barn i pedagogisk omsorg, dagtid	6	0	0	0	0
Antal barn i fristående förskola	848	960	1 027	1 119	1 120
Antal barn i pedagogisk omsorg frist regi	54	79	31	30	30
Andel inskrivna barn i fristående förskola	10,7	12,0	13	14	14
Antal intraprenader	2	3	6	7	7
Varav antal barn i intraprenad	578	947	2 120	2 185	2 175
Grundskoleverksamhet					
Antal elever i kommunal grundskola	12 171	12 623	13 063	13 391	13 818
Antal elever i obligatorisk särskola	133	129	130	133	141
Antal elever i fristående grundskola	2 888	3 019	3 082	3 271	3 366
Andel elever i fristående grundskola	19,2	19,3	20	20	20
Antal intraprenader	5	5	10	10	10
Varav antal elever i intraprenad	2 352	2 399	4 704	5 844	7 422
Gymnasieverksamhet					
Antal elever i kommunal gymnasieskola	5 189	5 236	5 151	5 237	5 276
Antal elever i kommunal gymnasiesärskola	147	145	141	114	103
Antal elever i fristående gymnasieskola	1 258	1 257	1 203	1 289	1 296
Antal elever i andra kommuner fr ÖK*	151	120	104	86	102
Antal elever fr andra kommuner i ÖK**	1 529	1 606	1 584	1 538	1 481
Andel elever i fristående gymnasieskola	26,2	26,4	26,0	26	25
Antal intraprenader	0	0	0	0	0
Varav antal elever i intraprenad	0	0	0	0	0

8. Bilagor.

Bilaga 1 Utvärdering Topp 25 2017

Bilaga 2 Årsberättelse 2017 Förskolenämnden

Bilaga 3 Årsberättelse 2017 Grundskolenämnden

Bilaga 4 Årsberättelse 2017 Gymnasienämnden